

A KOREAI HÁBORÚ*

V. MACULENKO

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság elleni agresszió előkészítése

Az amerikai imperialisták agressziós politikájában Korea meghatározott helyet foglalt el. Szükségük volt erre az országra, mint gyarmatra, a maga nyersanyag-lelőhelyeivel, s mint hídfőre a Szovjetunió elleni támadáshoz.

A KNDK szocialista rendszerének felszámolására törekedve az USA azt akarta bizonyítani, hogy a kommunista mozgalom Ázsiában sikertelenségre van kárhozthatva, s hogy a fiatal felszabadult országok nem képesek ellenállni az imperializmus nyomásának. Arra számítottak, hogy ezzel aláássák a szocialista országok, mindenekelőtt a Szovjetunió nemzetközi tekintélyét és meggyengítik az egész szocialista világrendszer erejét.

1945 szeptemberében, miután az USA megszállta Dél-Koreát, az imperialisták a dél-koreai reakciós erők segítségével feloszlatták a népi bizottságokat, kivégezték vagy börtönbe zárták a koreai hazafiak tízezreit, akik hazájuk egyesítéséért és függetlenségéért harcoltak. 1948. május 10-én — erős politikai terror közepette — Dél-Koreában separatista választásokat tartottak és bábkormányt alakítottak ki Li Szin Man, az amerikaiak bábja vezetésével. Az új kormány politikáját — Washington utasítására — a KNDK elleni agresszió előkészítése érdekében fejtette ki.

1948. augusztus 24-én a Li Szin Man-klikk és az USA kormánya között megkötött szerződés értelmében az amerikaiak széles körű jogokat kaptak Dél-Koreában. Az egyezményben szó volt a dél-koreai fegyveres erők létrehozásáról is. Erről a megállapodásról szólva a *Seoul Times* azt írta, hogy az biztosította a legfelsőbb amerikai katonai vezetés ellenőrzését „az összes koreai erők fölött, beleértve a rendőrséget, a védelmi osztagokat és a partvédelmi erőket is.”¹

* Húsz évvel ezelőtt, 1953. július 27-én írták alá a panmunzsomi fegyverszüneti egyezményt. A fegyverszünet a koreai nép és az egész világ békéért harcoló erőinek nagy győzelmét jelentette. — A szerk.

¹ The Seoul Times, 1948. augusztus 27.

A dél-koreai csapatok kiképzésének biztosítására 1949 júniusában létrehozták az amerikai katonai tanácsadók csoportját 482 fővel,² amelynek vezetője Roberts dandártábornok lett. Roberts büszkén jelentette ki, hogy csoportja „élő bizonyítéka annak, hogy az ésszerűen és intenzíven felhasznált 500 — harcokban edzett — amerikai katona és tiszt fel tud készíteni 100 000 embert, akik értetek (vagyis az USA-ért — V. M.) fognak harcolni.”³

1948. december 3-án kelt, Li Szin Man-hoz írott levelében Jun Pen Ku külpolitikai tanácsadó — valószínűleg Washingtonnal történt konzultáció alapján — arról írt, hogy a KNDK elfoglalása, a Kínai Népköztársaság és a Szovjetunió elleni sikeres katonai tevékenység kibontakoztatása feltétlenül szükséges ahhoz, hogy „az USA, Japán, Kína (Csang Kai-sek hadserege — V. M.) és Korea hadseregei tevékenységüket három fő irányban koordinálhassák: a japánok észak-keletről törnek előre és áthaladnak Vlagyivosztonkon; a koreai és az amerikai hadsereg észak-koreai területeink felszabadítása után áttörnek a Liaotung-félszigeten és elérik Pincsiangot (Harbint); az újjászületett kínai nemzeti hadsereg visszafoglalja az elvesztett területeket, beleértve Santung tartományt is; a győztes koreai és amerikai hadsereg mindaddig megszállva tartja Mandzsúriát, amíg a felszabadítás ára nem térül teljesen vissza azon az úton, hogy Kelet-Ázsiának e nagyon gazdag területét Mandzsúria, Korea és USA egyesített tőkájével és munkával fel nem virágoztatja...”⁴

Az Észak-Korea elleni támadás tervét az amerikai katonai misszió és a liszinmanista klikk már 1949 májusában kidolgozta. Ennek fő tartalma: a szárazföldi csapatok frontális támadásával egyidőben deszant csapatok szállnak partra Észak-Koreában, bekerítik és megsemmisítik a Koreai Néphadsereg fő erőit Phjöngjang (Phenjan) térségében és Vönszantól délre, s ezt követően akadálytalanul kijutnak a KNK határához.⁵ (Lásd az 1. sz. vázlatot.)

A tervek alapján a főcsapást Phjöngjang irányában kívánták mérni. Itt az első lépcsőben az 1. és a 7. gyaloghadosztály, a fővárosi hadosztály (egy ezred nélkül), a 21. önálló lovasezred, a 2. önálló gyalogzászlóalj és három tüzérsztály bontakozott szét.

A vönszani kisegítő irányban a liszinmanisták 6. és 8. gyaloghadosztályukat vonultatták fel.

A második lépcső és a tartalék (a 2. és 5. gyaloghadosztály és az 1. önálló zászlóalj) Korea déli és keleti részeiben tartózkodott, Tezsön, Tegu, Kvangzsu és Puszan körzetében.

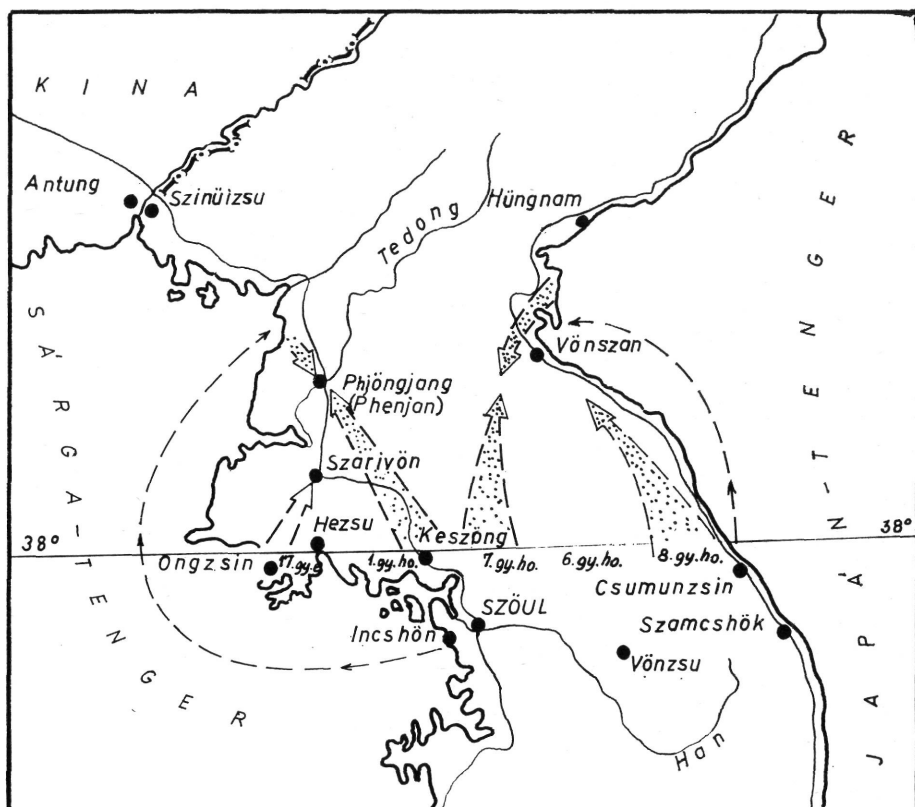
A liszinmanista parancsnokság, mivel a KNDK elleni harctevékenység sikerével számolt, nem fordított kellő figyelmet a védelem megszervezésére. Az általa kiépített védelem kis mélységű volt és főképpen

² United States Army in the Korean War. Department of the Army, Washington, 1962. 13. o.

³ Uo.

⁴ Angolból fordított dokumentum. Kiadásra került Phjöngjangban A tények beszélnek c. dokumentumgyűjteményben. 1960. 56—58. o.

⁵ A tervet a liszinmanista kormány archívumában találták meg. Publikálták A tények beszélnek c. kiadványban. 71. o.

1. sz. vázlat: A liszinmanista csapatok támadása a KNDK ellen

azokból a támpontokból állt, amelyek a fontosabb utakat zárták le. A védelem mélysége csak Keszöng körzetében érte el a 20 km-t.

1949 folyamán és 1950 első felében a liszinmanisták szisztematikus provokálták a határincidenseket a demarkációs vonal (a 38. szélességi fok) mentén. Csúpan 1949. január és szeptember között 432 esetben sértették meg a demarkációs vonalat. Ezenkívül, ugyanebben az időben a liszinmanisták légi és tengeri erői 71, illetve 42 esetben sértették meg a légi és tengeri határokat.⁶

1949—1950-ben a Demokratikus Hazafias Egységfront és a KNDK Legfelsőbb Népgyűlésének Elnöksége több esetben tett javaslatot a dél-koreai kormánynak, hogy kezdjenek tárgyalásokat az ország békes egyesítéséről. Ezeket a kezdeményezéseket azonban a liszinmanista kormány — az USA támogatását maga mögött érezve — minden esetben visszautasította és folytatta a háborús készülődést.

⁶ A liszinmanista kormány politikája Dél-Koreában. Központi évkönyv 1951—1952. KNDK 1952. 342—343. o.

1950 elején az USA azt követelte Li Szin Man-tól, gyorsítsa meg a Dél-Koreában működő partizánosztagok felszámolását és a háborúra való felkészülést. Ebben az időben Dél-Koreában sok partizánosztag tevékenykedett. Amerikai adatok szerint létszámuk elérte a 77 000 főt.⁷ Ezek az osztagok csupán 1949 szeptemberében 1184 akciót hajtottak végre az ellenség ellen.⁸

Az amerikaiak kategórikus követelésének végrehajtása céljából a liszinmanista hatalom több nagyarányú hadműveletet hajtott végre a partizánerek ellen, de a partizánmozgalmat teljesen felszámolni nem tudta.

Az amerikai imperialisták, miután elhatározták a KNDK elleni agressziót, saját csapataik felkészítése mellett mindent elkövettek a dél-koreai hadsereg szervezeti és technikai megerősítéséért.

Az amerikai katonai vezetés már 1945. november 13-án intézkedett 28. sz. parancsában a nemzeti védelem törzsének létrehozásáról Dél-Koreában, amelyben három csoportfőnökség szervezését irányozta elő: az egyiket a szárazföldi csapatok, a másikat a partvédelem, a harmadikat pedig a rendőrség részére. 1946 elején megszervezték a nemzeti védelem határőrosztagát és megkezdték működését a haditengerészeti iskola.

1946 végén megnyitották a nemzetvédelmi határőr tiszti iskolát. Ezenkívül több újabb határőrosztagot és mintegy nyolc partvédelmi ezredet szerveztek. Ezeknek az osztagoknak a parancsnoki állománya azokból a tisztekből szerveződött, akik korábban a japán, a Csang Kai-sek-féle és a mandzsúriai hadseregben szolgáltak.

Miután 1948-ban megalakult a dél-koreai kormány, az azt megelőzően létrehozott katonai ügyosztályt Nemzetvédelmi Minisztériummá szervezték át. Ugyanakkor felállították a szárazföldi csapatok és a haditengerészet törzsét, rendszeresítették a vezérkar főnöki beosztást, bár vezérkar még nem létezett.

A vezérkar főnöke alárendeltségébe utalták a szárazföldi csapatokat és azok törzseit, továbbá a légierőt és a haditengerészetet is.

A fegyveres erők főparancsnoka Li Szin Man elnök volt, a csapatokat azonban ténylegesen az amerikai tanácsadók vezették.

A dél-koreai hadsereg létszáma állandóan nőtt és 1950 júniusára elérte a 94 808 főt. Ezenkívül 6145 fő tartozott a partvédelem, 1865 fő a légierő és 48 273 fő a rendőrség állományába. A szárazföldi csapatok nyolc hadosztályból (1., 2., 3., 5., 6., 7., 8. és a fővárosi) és egy önálló ezredből álltak.⁹

A hadosztályokat amerikai fegyverekkel látták el. A dél-koreai hadsereg az agresszió kezdetén — a páncéltörő lövegeket is beleértve — 840 ágyúval és aknavetővel, kb. 1900 kézi páncéltörő fegyverrel („bazóka”) és 27 páncélgépkocsival rendelkezett. Ezenkívül a dél-koreai parancsnokság 20 repülőgép és 79 kisebb hajó felett diszponált.

⁷ The Korea Knot. A Military Political History by Karl Berger. Philadelphia University of Pennsylvania Press, 1957. 96. o.

⁸ Uo.

⁹ United States Army in the Korean War . . . 13. o.

A háború kezdetéig a dél-koreai hadsereg az USA-tól mintegy 167 millió dollár értékű fegyvert és más haditechnikát kapott. A lizsinmanista hadsereg felfegyverzésével az USA az agresszió sikerét kívánta biztosítani. Erről nem egy esetben nyilatkoztak maguk az amerikai katonai vezetők. Így pl. az amerikai hadügyminisztérium hivatalos kiadványában, a „Korea 1950-ben” a következőket olvashatjuk: „Az amerikai politika a dél-koreai hadsereg felfegyverzésével azt kívánta elérni, hogy az képessé váljon csapást mérni szomszédaira.”¹⁰

Az amerikaiak a dél-koreai csapatok kiképzésében a nappali támadó harctevékenység elsajátítására fektették a fő hangsúlyt. Az amerikai tanácsadók abban reménykedtek, hogy mivel haditechnikában fölényben vannak a Koreai Néphadsereggel szemben, gyorsan el tudják foglalni Észak-Koreát.

A lizsinmanista tiszttek erőteljesen folytatták saját katonáik ideológiai megdolgozását. E célból egy külön speciális apparátust — a politikai felkészítés szervét hozták létre, melynek tevékenységét az amerikai katonai misszió ellenőrizte és irányította. A katonákat a kommunizmus, a demokratikus köztársaság és minden szocialista ország elleni gyűlölet szellemében nevelték. Az Észak elleni hadjáratot könnyű sétaként festették le előttük.

Az amerikai katonai tanácsadók véleménye szerint a lizsinmanista hadsereg már 1950 telén készen volt a KNNDK elleni támadásra. A dél-koreai minisztertanács januári ülésén Roberts tábornok kijelentette, hogy „a hadjárat terve — eldöntött dolog. Bár a támadást mi kezdjük, mégis ürügyet kell teremtenünk, hogy tevékenységünk igazságosságához ne férjen kétség.”¹¹

Az ülés után a dél-koreai parancsnokság rendkívül gyorsan megnövelte csapatai létszámát a KNNDK határai mentén, a demarkációs vonalnál összpontosítva fő erőit.

Az agresszió előestéjén Bradley tábornok, az USA hadügyminisztere és a Vezérkari Főnökök Egyesített Bizottságának elnöke, valamint John Foster Dulles külügyminiszter speciális utazást tett Japánban, ahol a küszöbön álló katonai tevékenységről tanácskoztak MacArthur tábornokkal. Ezután Dulles Dél-Koreába utazott. Itt a katonai terveket megvitatta az amerikai nagykövettel és a dél-koreai parancsnoksággal, majd 1950. június 18-án a 38. szélességi fok körzetébe ment, hogy meggyőződjön a KNNDK elleni támadásra kijelölt csapatok felkészültségéről. Ugyanezen a napon Dulles beszédet mondott a dél-koreai nemzetgyűlésben, ahol jóváhagyta a lizsinmanista kormány háborús terveit és kijelentette, hogy az USA minden eszközzel támogatja annak végrehajtását. Elutazása előtt, 1950. június 20-án, a következőket írta Li Szin Mannak: „Nagy jelentőséget tulajdonítok annak a döntő szerepnek, amelyet az ön hazája játszhat abban a nagy drámában, amely most van kibontakozóban.”¹²

¹⁰ Korea—1950. Office of the Chief of Military History Department of the Army. Washington, 1952. 7. o.

¹¹ I. F. Stone: The Hidden History of the Korean War. London, 1952. 12. o.

¹² A tények beszélnek, 208. o.

Ezzel egyidejűleg a Koreát segélyező amerikai bizottság vezetője, Johnson, a kongresszus egyik bizottságának képviselői előtt kijelentette, hogy „a 100 000 fős liszinmanista hadsereg, amerikai fegyverekkel felszerelve és az amerikai katonai misszió által kiképezve, befejezte a felkészülést és bármely pillanatban kész a háborút megkezdeni.”¹³

Li Szin Man is nagyon katonás hangulatban volt. 1949 februárjában arról beszélt, hogy hadserege képes szétverni Észak-Koreát két hét alatt.¹⁴ Néhány hónappal a háború előtt Li Szin Man újra megtette ezt a kijelentést. Úgy nyilatkozott a *New York Herald Tribune* tudósítójának, hogy kormánya „semiképpen sem tűri Korea kettéosztását” és hogy „hadserege képes három nap alatt elfoglalni Phjongjangot”¹⁵

Jóval árnyaltabban jellemezte az USA agressziós politikáját az egyik ismert amerikai újságíró és publicista — I. Stone — „A koreai háború kulisszák mögötti története” c. könyvében. Az USA politikájának uralkodó tendenciája — írja Stone — félelem a békétől. Ennek kijelentését Van Fleet tábornok (a 8. amerikai hadsereg volt parancsnoka Koreában) mondására alapozza, aki 1950 januárjában a vele folytatott beszélgetés során kijelentette: „Korea egy áldás volt. Valamilyen »Korea« mindig keletkezni fog földgolyónk ezen vagy azon a részén.”¹⁶

Az USA — háborúra készülve Koreában — szárazföldi, légi és tengeri erőkből álló erős csoportosítást hozott létre Távol-Keleten.¹⁷

Az amerikai szárazföldi erők kötelékébe tartozott a 7., a 24. és 25. gyalog-, az 1. lovashadosztály,¹⁸ a 29. önálló gyalogezred, az 5. ezredharccsoport. Mindezeket az erőket a 8. hadseregben egyesítették. A hadosztályok Japánban állomásoztak. E csapatok létszáma elérte a 82 871 főt, s technikai felszereléseik közé tartozott többek között 1081 löveg és aknavető, valamint 495 harckocsi.¹⁹

Az amerikai távol-keleti légierő összesen nyolc magasabbegységből (öt vadász, két bombázó, egy szállító) és különböző kiszolgáló alegységekből állt. A távol-keleti övezet légierői kötelékébe összesen 1172 repülőgép tartozott, a személyi állomány létszáma pedig elérte a 33 625 főt.²⁰

A repülőegységek egy része — a könnyűbombázók és szállítók — Japánban, más egységek pedig Okinawa és Guam szigetén, valamint a Fülöp-szigeteken állomásoztak. A B—29-es közepes bombázó egység Guam szigetén települt.²¹ A légierő azt a feladatot kapta, hogy mérjen csapásokat a KNDK fontos katonai-ipari körzeteire és biztosítsa a földi csapatok támadó harctevékenységét.

¹³ Voенно-иссторический Зсurnal. 1970. 6. sz. 33. o.

¹⁴ D. Rees: Korea — The Limited War. London, 1964. 16. o.

¹⁵ A csendes-óceáni háború története. Moszkva, 1958. 5. köt. 226. o. (fordítás japánból).

¹⁶ I. F. Stone: i. m. 364. o.

¹⁷ A Koreában végrehajtandó agresszió feladatára létrehozott fegyveres erőkről van szó.

¹⁸ Csak elnevezésében volt lovas, ténylegesen gyaloghadosztályról van szó.

¹⁹ United States Army in the Korean War . . . 13, 49—50. o.

²⁰ J. Stewart: A légierő mint döntő tényező Koreában. Moszkva, 1959. 30. o. (oroszul).

²¹ Uo.

A C—54-es típusú szállító repülőgépek két százada Tokió körzetében, a harmadik pedig a Fülöp-szigeteken települt.²² A koreai háború kezdetén az USA mintegy 60 szállító repülőgéppel rendelkezett. A háború kitörése után ez a szám rövidesen elérte a 250-et.

A szállító légierő feladata az volt, hogy minden szükségessel ellássa a Koreában tevékenykedő csapatokat. Ezenkívül részt vettek légideszantok szállításában, azok tevékenységének biztosításában, valamint a sebesültek és értékek mentésében.

Az amerikai haditengerészeti erők Távol-Keleten a 7. flottán kívül két hadművelleti csoportot alkottak, Ch. Turner Joy altengernagy parancsnoksága alatt.

Az egyik csoport — támogatók — Higgins ellentengernagy parancsnoksága alatt magában foglalta a „Juno” cirkálót, a „Mansfield”, a „De Haven”, a „Collett”, a „Swanson” torpedórombolókat, a „Redhead”, a „Mockingbird”, az „Osprey”, a „Partridge”, a „Chatterer” és a „Kite” aknaszedő hajókat.

A másik csoport — kételtű erők (parancsnoka Doyle ellentengernagy) — a következő állománnyal rendelkezett: a „Mount McKinley” zászlóshajó, a „Cavalier” és az „Union” deszanthajók, az „LST—611” harckocsi partraszállító hajó, az „Arikara” úszó dokk, valamint több kisebb szállítóhajó.²³

A 7. flotta állományába, amelynek parancsnoka Arthur D. Struble altengernagy volt, a következő hajók tartoztak: „Valley Forge” repülőgép-anyakhajó, „Rochester” nehéz cirkáló, „Shelton”, „Eversole”, „Fletcher”, „Radford”, „Maddox”, „Samuel L. Moore”, „Brush”, „Taussig” torpedórombolók, valamint három tengeralattjáró és egy tartályhajó.²⁴

A koreai háború előtt tehát az amerikai haditengerészeti erők állományába Távol-Keleten 26 harci és 200 különböző szállító hajó tartozott. Ezenkívül e térségben tartózkodott 20 angol hajó is.

Az amerikai távol-keleti haditengerészeti légierő 150 harci repülőgépből állt, ezeket szintén számításba vették a KNDK elleni háborúban.

A hadiflotta alapvető feladataként határozták meg a koreai partok blokád alá helyezését és a hadoló csapatokkal való tűzősszekötötést; a flotta tevékenységi területének aknamentesítését; deszant-hadműveletek végrehajtását és csapatok átszállítását.

A Távol-Keleten állomásozó amerikai légierőnek komoly harci tapasztalatai voltak, amelyeket a Csendes-óceán térségében szereztek a második világháború idején.

Mindezekből látható, hogy a KNDK elleni agresszióra való felkészülésben jelentős amerikai és dél-koreai erők vettek részt.

²² Uo. 252. o.

²³ M. Cagle and F. Manson: The Sea War in Korea, Annapolis, United States Naval Institute, 1957. 30—32. o.

²⁴ Uo.

A koreai nép felkészülése az agresszió elhárítására

Ezek az előkészületek arra készítették a KNDK népét, hogy rövid idő alatt létrehozza saját hadsergét és ellása azt minden szükséges eszközzel. E feladatot a Koreai Munkapárt vezetésével és a Szovjetunió baráti segítségével sikerült is megvalósítani.

1950 júniusában a KNDK fegyveres erőinek haderőnemei: szárazföldi, légi és haditengerészeti erők. A szárazföldi haderőnem lövész- és tüzéregységekből és magasabbegységekből, valamint páncélos, műszaki és híradó alakulatokból állt.

A KNDK légierőt hadosztályokba szervezték.

A haditengerészeti flotta kötelékébe tengeri vadászok, torpedónaszádok, aknaszedők, őrhajók, valamint más kiszolgáló hajók tartoztak.

Bár a Koreai Néphadsereg a háború kezdetén még fiatal katonai szervezet volt, képes volt a nép forradalmi vívmányainak megvédésére.

A fegyveres erőket közvetlenül a Nemzetvédelmi Minisztérium és a vezérkar irányította.

A Koreai Néphadsereg harc készségének fokozását nagyban elősegítették azok a szabályzatok és utasítások, amelyeket a szovjet fegyveres erők tapasztalatai alapján dolgoztak ki — figyelembe véve a nemzeti sajátosságokat és az adott hadszíntér követelményeit. Ezen okmányok kidolgozásában nagy szerepet játszottak azok a harci tapasztalatok, amelyeket a koreai nép a japán gyarmatosítók ellen partizánharcban szerzett.

A csapatok kiképzésében nagy figyelmet fordítottak az éjszakai és az erdős-hegyes terepen vívott harc különböző formáinak elsajátítására, valamint a csapatok szoros együttműködésének begyakorlására. A csapatok kiképzésének közel egy negyed részét — közte a folyón való erőszakos átkelést is — éjszaka hajtották végre.

Megkülönböztetett figyelemmel folyt a kiképzés az új haditechnikával, főképpen a légierőnél, a tüzérségnél és a haditengerészetnél. Magasabbegység szinten hajtottak végre tüzelőlovészeti repülő állomány pedig állhatatosan gyakorolta a repülést a nap minden szakában. A haditengerészet az ellenséges tengeri deszantok felszámolását gyakorolta.

A Koreai Munkapárt nagy figyelmet fordított a csapatoknál folyó pártpolitikai munkára, amelyet magasabbegységeknél a kulturális-felvilágosító osztályok irányítottak, egységeknél és alegységeknél pedig a kulturális-felvilágosító tisztek (politikai munkások).

A hadsereg fennállásának első éveiben a politikai munka a legfontosabb feladat segítésére irányult; arra, hogy a személyi állomány minél előbb elsajátítsa az új technika kezelését és megszilárduljon a fegyelem.

Az erőviszonyok azonban messze nem a Koreai Néphadsereg javára alakultak, különösen a légierő és a haditengerészeti flotta vonatkozásában.

Az USA és Dél-Korea fegyveres erőinek fölényét növelték mind a tengeren, mind a légtérben a speciális hadszíntérviszonyok — a felszi-

get-jelleg és az erdős-hegyes terep. Emiatt ugyanis rendkívül sebezhetővé váltak a Koreai Néphadsereg szárazföldi csapatainak szárnyai a tenger felől és a levegőből egyaránt.

Az amerikai és liszinmanista csapatok létszámbeli és fegyverzeti fölénye, katonai bázisaik kedvezőbb telepítése ellenére, agresszív terveik kudarcra voltak ítélve.

Az amerikai stratégák szemlátomást elszámították magukat a Koreai Néphadsereg megítélésénél. Ez a hadsereg felülmúlta a dél-koreai hadsereget technikai ellátottságban, magas erkölcsi színvonalon állt és hártalanul ragaszkodott a néphez. De a Koreai Néphadsereg felsőbbrendűsége mindenképp előtt abban rejlett, hogy új típusú, a szocializmus országának hadserege volt. Igazságos harcában mellette volt a hatalmas szocialista tábor.

A KNKD kormánya 1949 májusában, miután konkrét adatokat kapott az agresszió széles körű és fokozott előkészítéséről, egy sor intézkedést hozott az ország védelmi képességének további fokozására.²⁵ Növelte a hadsereg létszámát (négy új hadosztályt szerveztek), megerősítette a védelmi terepszakaszokat közvetlenül a 38. szélességi fok mentén és a mélységben, különösen a Phjongjang-i irányban. 1950 júniusára a védelem mélysége elérte a 30 km-t.

A Koreai Néphadsereg vezetése által kidolgozott terveknek megfelelően a csapatoknak és határvédelmi zászlóaljoknak a 38. szélességi foktól északra kiépített védelemmel meg kellett akadályozniuk, hogy az ellenség betörjön az országba. A védelmet az ellenség valószínű támadásának az irányában a tartalékok rovására megerősítették.

*

A koreai háborút, a korlátozott háború jellegének megfelelően, két időszakra lehet osztani: a mozgó- és az állásháború időszakára.

A mozgóháború időszaka 1950. június 25-től 1951. július 9-ig tartott. Ez az időszak három hadjáratot foglal magába. Az 1950-es nyári hadjárat (június 25.—szeptember 14.) a Koreai Néphadsereg támadó tevékenységét öleli fel a Naktong folyó eléréséig. Ennek eredményeként felszabadult Dél-Korea kilenczted része és lakosságának mintegy 97 százaléka.

Az őszi hadjárat folyamán (1950. szeptember 15.—október 24.) a Koreai Néphadsereg kénytelen volt visszvonulni az ország északi területeire. Az intervenciósook ellentámadást hajtottak végre a puszani hídfőből és nagy erejű tengeri deszantot tettek partra a néphadsereg hátában, Incshön körzetében.

Az 1950—51-es téli—tavaszi hadjárat 1950. október 25-től 1951. július 9-ig tartott. Ez alatt a nyolc hónap alatt a Koreai Néphadsereg és a Kínai Népi Önkéntesek ellentámadást hajtottak végre és az intervenciósokat a 38. szélességi fok mögé vetették vissza. A Koreai Demokratikus Köztársaság egész területét megtisztították az ellenséges csapatoktól.

²⁵ Kim Ir Sen: A koreai nép igazságos honvédő felszabadító háborúja a szabadságért és függetlenségért. Phjongjang, 1955. 59. o.

Az állásháború időszaka, amely 1951. július 10-től 1953. július 27-ig tartott, szintén három hadjáratot foglal magába.

Az 1951-es nyári—őszii hadjárat (július 10.—november vége) során a népi erők visszaverték az intervenciósook és a lizinmanisták támadásait.

Az 1952. évi hadjáratot (január—december) az ellenség barbár bombatámadásai elleni aktív harctevékenység és a Kümhva körzetében — az *alagútrendszer* felhasználásával — vívott sikeres védelmi harcok jellemzik.

Az 1953. évi hadjárat idején (január—július) a Koreai Néphadsereg és a Kínai Népi Önkéntesek megerősítették állásaikat, s a nyár folyamán támadó hadműveletet hajtottak végre, amellyel az intervenciósookat a fegyverszünet aláírására kényszerítették.

A MOZGÓHÁBORÚ IDŐSZAKA

Korea lakossága a háború kezdetén 30 millió főt számlált. Ebből több mint 10 millió lakott a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban.

Az ország egész területének háromnegyed részét (2207 km²) hegyek borítják, ami nagyban befolyásolja az időjárást, a gazdaságot, a települések helyét, a harctevékenységet és meghatározza a folyók rendszerét. A hegyek a csapatok részéről nehezen leküzdhetők, különösen az ország középső körzeteiben. A hegyvidék utakban, sőt gyalogutakban is szegény, s ez nagyon megnehezíti a keleti és nyugati tengerpartok közötti összeköttetést. A csapatok ezeken a területeken csak bizonyos irányokban tudnak tevékenykedni, főképpen az utak és a gyalogutak mentén.

Koreában igen sok a folyó. Ezek főképpen hegyi eredetűek, gyors folyásúak és köves partok szegélyezik. Többségük nyugati irányba folyik és a Sárga-tengerbe ömlik. Csak a Tuman folyik a Japán-tengerbe, a Naktong pedig a Koreai-szorosba.

Azokon a folyókon, amelyek a Sárga-tengerbe ömlenek, gyakori az áradás, s ilyenkor a kétnaponkénti vízszint-emelkedés meghaladja a 3—5 m-t, a vízsebesség pedig eléri a 3—5 m/sec-ot. A folyóknak ez a sajátossága megnehezíti a hajózást, a közlekedést és a hídépítést. Ilyen folyókon télen erős a jégzajlás, ami lehetetlenné teszi téli átkelőhelyek készítését.

A Japán-tenger a part teljes hosszában igen mély. A vízszint ingadozása a dagály és az apály idején $\pm 0,5$ m. A part mentén minden típusú hajók közlekedhetnek. A partvidék hegyes jellege azonban jelentős mértékben nehezíti a tengeri deszantok partraszállását.

A Koreai-szoros, amely a félsziget délkeleti partjait mossa, a Japán-, a Kelet-Kínai- és a Sárga-tengert köti össze. Az öböl mély vízü és alkalmas nagy hajók közlekedésére. Partja erősen átszegdedt és rendkívül tekervényes — félszigetekkel, fokokkal, öblökkel. Az itteni öblök a legjobb kikötők Koreában. A legnagyobbak közülük Puszan és Mokpho.

A Sárga-tenger sekély vízü. Partjainál sok a zátony, ami megnehezíti

a hajózást. Igen sok az öblös rész, ezek azonban többségükben nem hajózhatók.

Korea éghajlatát jelentősen befolyásolja a monszun, amely télen a szárazföld felől fúj a tenger felé, nyáron pedig megfordítva. Ezért a tél meglehetősen száraz, a nyár pedig esős, párás és meleg. A csapatok tevékenységének leginkább az őszi, a téli és tavaszi időszak felel meg, amikor a csapadék minimális.

Az ország növényzete különböző. Erdő főképpen a hegyvidéken van, elsősorban az északi részen. A tengerparti részen erdő nincs.

Korea ásványi kincsekben igen gazdag ország. A föld méhében megtalálható a szén, az arany, az ezüst, a higany, a réz, az ólom, a grafit, a volfram, a mangán, a molibdén, a kobalt stb. Az ásványi kincsek zöme az ország északi részén található.

Gazdasági fejlettség vonatkozásában is eltérés van a két országrész között. Észak iparosodottabb, dél főleg mezőgazdasági terület.

Ha a szigetet észak—déli irányú tengellyel kettéosztjuk, katonaföldrajzi szempontból a nyugati és keleti rész élesen különbözik egymástól.

A nyugati irány a fontosabb. Területe is nagyobb (szélessége 150—200 km, hosszúsága pedig Phjongjang vonalától 550 km), magába foglalja a lefontosabb politikai és adminisztratív központokat, köztük Phjongjangot és Szöült. Ezen a területen a legfejlettebb az út- és vasúthálózat. A terület jellegzetesen sík vidék, amely Phjongjang vonalában 70—120 km széles, és lehűzódik a déli partokig.

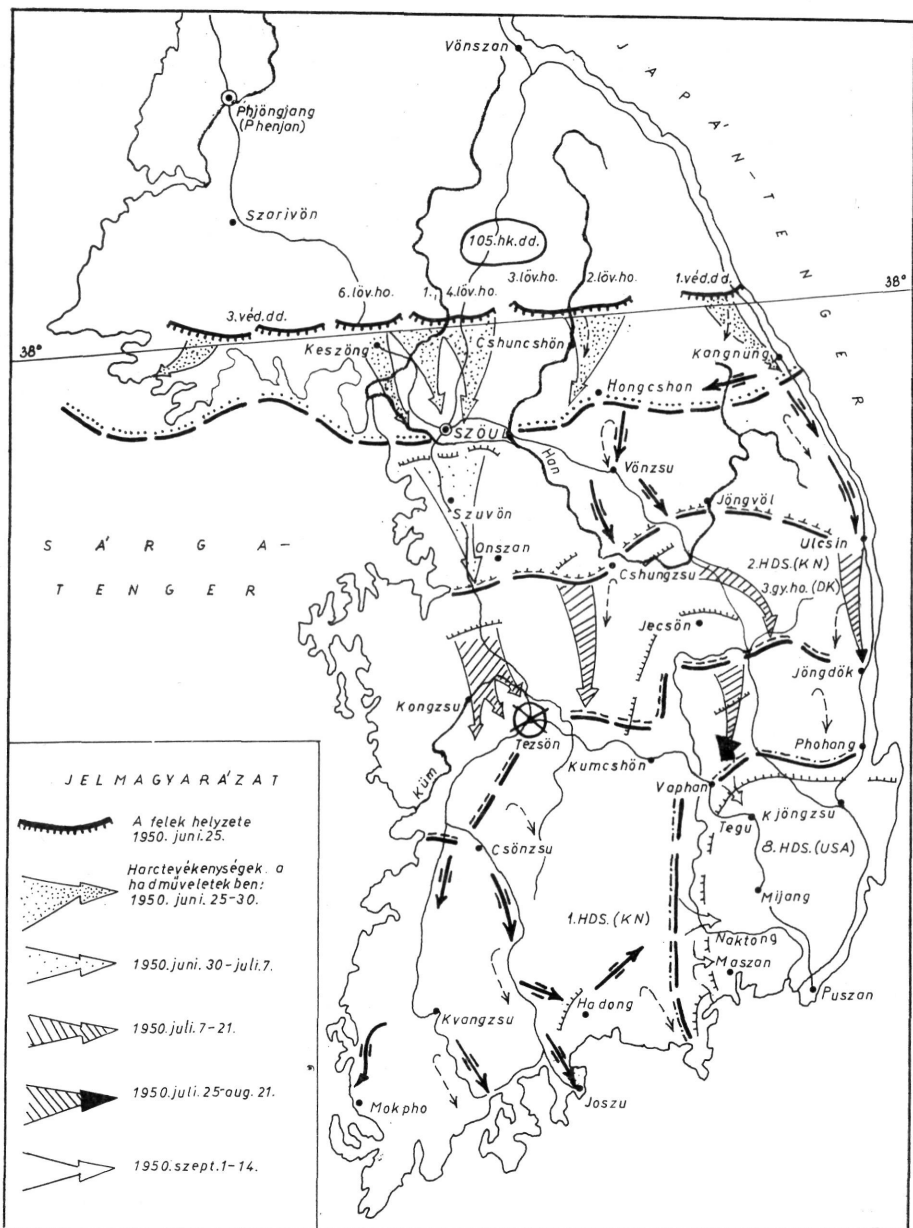
A széles síkságok lehetővé teszik jelentős katonai csoportosítások létrehozását, páncélos csapatok alkalmazását, repülőterek építését. A terep nyílt jellege azonban erős álcázást követel. A tengerpart fodros jellege, a sok kis sziget az öblök közelében, jó lehetőséget biztosítanak a tengeri deszantok elleni védelem kiépítéséhez.

A keleti rész az előbbinél valamivel keskenyebb. Szélessége 50—100 km, hosszúsága 500 km. Észak és dél felé szélesedik, középen pedig összeszűkül. E területen fontos ipari centrumok és kikötők találhatók. Az erősen átszegdelt terep jelentősen akadályozza páncélos egységek alkalmazását. A csapatok tevékenysége csupán a vasút és az utak mentén lehetséges, amelyek a Japán-tengerrel párhuzamosan futnak.

Az 1950. évi nyári hadjárat

1950. június 25-én hajnalban a dél-koreai hadsereg csapatai hitszegő módon megtámadták a KNDK-t és mintegy 2—3 km-re behatoltak területére. A Koreai Néphadsereg megállította és visszavonulásra kényszerítette az ellenséget, majd ellentámadásba ment át. Nagy veszteséget okozva a liszinmanista és az amerikai csapatoknak, június 28-án elfoglalta Szöült és szeptember közepére elérte az ország déli területeit, megközelítette Puszant, az egyik legnagyobb kikötőt. (2. sz. vázlat.)

A mozgóháború első hadjáratában a Koreai Néphadsereg szétzúzta az amerikai imperialisták agresszív tervét, melynek célja a KNDK területének elfoglalása volt. A Koreai Néphadsereg a katonai tevékeny-

2. sz. vázlat. Az 1950. évi nyári hadjárat

ség másfél hónapja alatt öt támadó hadműveletet hajtott végre és megtisztította az ellenségtől Dél-Korea majdnem egész területét. Az ellenség halottakban és hadifoglyokban 93 663 katonát és tisztet vesztett; a néphadsereg csapatai 134 harckocsit, 229 löveget, 351 aknavetőt, 1943 géppuskát, 2776 gépkocsit és sok más katonai felszerelést semmisítettek meg, illetve zsákmányoltak.

A harcokban a néphadsereg megedződött és jelentős harci tapasztalatokat szerzett. Az első hadjáratban figyelmet érdemel a főcsapás irányának kiválasztása. A harmadik hadművelet befejezéséig a néphadsereg a főcsapást az arcvonal nyugati szárnyán mérte Szöul irányában, mivel itt tevékenykedett a liszinmanisták, majd az amerikai csapatok főcsoportosítása. Itt helyezkedtek el az ország politikai és gazdasági központjait összekötő főbb útvonalak, és itt volt a legjobb lehetőség a csapatok tömeges alkalmazására.

A harmadik, az úgynevezett tezsöni hadműveletben elszenvedett vereség után az ellenség fő erejét Kumcsjön—Tegu irányában összpontosította. Ebben a helyzetben a néphadsereg főcsapásának az iránya kissé keletre tolódott el, és ismét az ellenség főcsoportosítására zúdult. A néphadsereg ilyen irányú tevékenysége lehetővé tette az ellenséges csoportosítás szétदारabolását, részenkénti megsemmisítését, továbbá, hogy csapást mérjen Puszan város és kikötő irányában.

A Koreai Néphadsereg fő erőit és eszközeit a főcsapás irányában összpontosította. Így erő- és eszközfölényre tett szert az ellenséggel szemben és kedvező feltételeket teremtett a további harctevékenységre. Csak a negyedik és az ötödik hadműveletben nem érte el a néphadsereg a kívánt eredményt, bár a haditechnika és az élőerők csoportosítása a főcsapás irányában még ekkor is biztosított némi erőfölényt. Az általános erőfölény az amerikaiak és a liszinmanisták oldalán volt.

*

Az első hadjáratban a néphadsereg támadásának több sajátossága volt. Az első: a támadás nem sokkal az ellenség betörése után kezdődött, vagyis még mielőtt az ellenség a betörés területén megkapaszkodhatott volna. A második: ezt a támadást a csapatok majdnem ugyanabban a csoportosításban indították, amelyet az ellenség agressziójának visszaverésére hoztak létre. A harmadik: a Koreai Néphadsereg támadása a negyedik hadműveletig csak igen kis hadászati tartalékkal és olyan feltételek között folyt, amikor az ellenség a tengeren és a levegőben erőfölénnyel rendelkezett.

A Koreai Néphadsereg hadművészete az első hadjárat idején az ellenséges erők bekerítésére és megsemmisítésére irányuló hadművelet előkészítésének és végrehajtásának tapasztalataival gazdagodott. Világos példája volt ennek a tezsöni hadművelet, amelynek során megsemmisült a 2. amerikai gyaloghadosztály. E hadművelet tanulságai megmutatták, hogy erdős-hegyes terepen is sikeresen végrehajtható az ellenség bekerítése és megsemmisítése.

A főcsapás irányában a csapatok általában két lépcsőben helyezked-

tek el. Az ilyen hadműveleti felépítés biztosította a támadás sikerét, az ellenség alapvető erőinek bekerítését és megsemmisítését.

A hadseregek és a hadosztályok második lépcsőit általában a szárnyak biztosítására és az elért terepszakasz megerősítésére vonták harcba.

Az első hadjárat idején a néphadsereg csapatainak olyan jelentős vízi akadályokat kellett leküzdeniök, mint a Han, a Küm és a Naktong folyó. A folyókon való erőszakos átkelést rendszerint tervszerű előkészítés után, nem pedig menetből hajtották végre. A menetből való erőszakos átkelés azért nem sikerült, mert az egységek és csapatok parancsnokai ilyen irányú tapasztalatokkal nem rendelkeztek, nem szervezték meg a folyók és az ellenséges erők kötelező felderítését még a csapatok beérkezése előtt. Ez fordult elő a szöuli és részben a tezsöni és a naktongi hadművelet idején.

Tiltva volt a folyókon való erőszakos átkelés szervezetszerű átkelési eszközök hiánya, illetve gyenge tüzérségi támogatás esetén. Részben példa erre a Han és a Küm folyón való átkelés.

A csapatok a folyóátkelést általában éjjel hajtották végre szükségesszükszökkel (tutaj, csónak stb.) és a vízen átgázolva. A tüzérség és a harcokcsik víz alatti hidakon keltek át. Ezeket a hidakat kőből, vagy homokzsákokból építették a mederfenékre és olyan magasra, hogy a harcokcsik, a tüzérség és a gépkocsik „saját lábukon” átkelhetek rajta. Az ilyen átkelőhelyeket az ellenséges légierő nehezen tudta csak felderíteni, mivel a nagyobb folyók vize Koreában igen zavaros.

Az amerikai légierő támadásai következtében a néphadsereg csapatai a tezsöni hadművelettől kezdve kénytelenek voltak főképpen éjjel tevékenykedni. Ezek az éjszakai harcok megmutatták, hogy a néphadsereg csapatai képesek voltak viszonylag kis erővel sikeres harcot vívni.

Az éjszakai harc sajátossága volt az is, hogy a lövészezredek és egységek csökkentett térközökben támadtak. A második lépcsőt a következő nap reggelén vetették be. Az éjszakai rohamok igen hevesek voltak. Általában tüzérségi előkészítés nélkül kezdődtek, ami biztosította a meglepetést és a sikert a számban és felszerelésben erőfölényben levő ellenség fölött.

A támadó hadművelet tüzérségi biztosítását hadsereg méretben hajtották végre. A tüzérségben mutatkozó hiány arra kényszerítette a vezetést, hogy azt főképpen a főcsapás irányába alkalmazza. A csősűrűség azonban még ezekben az irányokban sem haladta meg a 10—30 db-ot arcvonalkilométerenként. Ezred-tüzércsoportot csak az első lépcső ezredeinél szerveztek, mindössze két osztályból, a hadosztály-tüzércsoportok állománya is csak két-három tüzérosztályból állt. A kiegészítő irányban támadó ezredek tüzérségi erejét csak egy tüzérosztály képezte.

A tüzérségi támogatást gyakran két, ritkábban három periódusra tervezték. A tüzérségi előkészítés 10—30 percig tartott, s mélysége nem haladta meg az 1—1,5 km-t. Az első három hadműveletben ez az eljárás helyesnek bizonyult, mivel az ellenség csak hevenyészett

védelemmel rendelkezett. A negyedik és az ötödik hadművelet idején, amikor az ellenség megerősített védelmet hozott létre a puszani hídfőben, az ilyen jellegű tüzérségi tűz már nem volt elég hatásos.

A tüzérségi támogatást 2—3 km mélységig kísérő tűzősszpontossággal biztosították. Az erdős-hegyes terepen kiépített védelem áttöréskor, valamint a különböző támpontok felszámolásakor a tüzérségi támogatásnak ez a módszere volt a legcélszerűbb.

A páncélos csapatokat alapvetően a gyalogság közvetlen támogatására használták fel. Csupán a szöuli és a szuvöni hadműveletben alkalmazták a 105. harckocsidandárt a siker kifejlesztésére, de a harckocsik még ezekben a hadműveletekben sem távolodtak el saját csapataiktól 10—15 km-nél messzebbre.

A Koreai Néphadsereg légiereje az ellenséges légierő jelentős főlényé közepette tevékenykedett. A vadászlégierő főképpen a harcterület fölött végzett felderítést és ritkán támadta az ellenséges gépeket. A vadászbombázók június 26-án kezdték meg támadásaikat az ellenséges csapatok, a vasúti hidak és az átkelőhelyek ellen.

A Koreai Népköztársaság hadiflottáját az ellenséges tengerészeti erők szinte teljesen blokádnál tartották, de alapjában véve még így is ellátták a tengerpart védelmét és részt vettek a hadműveletekben is. Tengeri deszantot tettek partra Kangnüng és Ulcsin térségében, amelyekkel segítették a szárazföldi csapatok támadását a keleti part mentén, az első két hadműveletben. A torpedónaszádok sikeres tevékenységét bizonyítja, hogy az amerikai hajók ellen folytatott harcban sikerült elsüllyeszteniük egy amerikai cirkálót Csumunzsín térségében.

A támadó hadműveletek sikereiben nagy szerepe volt a parancsnokok és a politikai szervek által végzett pártpolitikai munkának. A csapatoknál és az alegységeknél létrehozták az agitátorok csoportjait a Koreai Munkapárt tagjaiból, a képzetesebb és példamutató harcosokból. Az agitátorok beszéltek az ellenség elleni harc taktikájáról, a néphadsereg hőseiről, megismertették a harcosokat az ország belső és nemzetközi helyzetével.

A harckészség fokozása érdekében a néphadseregben bevezették a „gárda” megtisztelő cím adományozását. A csapatoknál széles körű mozgalom bontakozott ki ennek elnyeréséért. A gárda elnevezést először a 3. és 4. lövészadosztályok kapták meg, Szöul elfoglalásáért. A gárdisták harci tapasztalatait széles körben népszerűsítették, röplapon és brosúrákban.

A Koreai Munkapárt Központi Bizottsága sok vezető pártmunkást küldött a hadseregbe. Ezek a pártmunkások a pártpolitikai munka segítségével túl foglalkoztak a felszabadított területeken a konszolidációs munkával, a csapatok ellátásának kérdéseivel, a sebesültek elszállításával és a helyi lakosságnak az utak és hidak helyreállítására való mozgósításával.

A parancsnokok és a politikai munkások által végzett pártpolitikai munka segítette a fegyelem megszilárdítását a csapatoknál és alegységeknél, emelte a katonák erkölcsi színvonalát és erősítette támadó szellemét.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság által viselt háború igaz-

ságos, felszabadító jellege a néphadsereg katonái tömeges hősiességének forrása lett. Igen sok tiszt és katona kapta meg a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Hőse címet, ezek kaptak érdemrendeket és érdemérmeket.

A Koreai Néphadsereget az agresszorral vívott harcában támogatták a szocialista országok népei, az egész haladó emberiség. A széles földkereségen százmilliók ajkáról hangzott fel az „El a kezekkel Koreától” jelszó. Ez a támogatás lelkesítette a koreai népet és erősítette a győzelembe vetett hitét.

Dél-Korea lakossága örömmel és lelkesedéssel fogadta a néphadsereget. A felszabadított területeken a munkások és parasztok tízezrei jelentkeztek önként soraiba, s a nép megkezdte a demokratikus rendszer építését. 1950 júliusában és augusztusában Dél-Koreában lezajlottak a népi bizottságokba történő választások. A KNNDK kormánya megkezdte a földreformot, melynek során a föld a parasztok kezébe került.

Felvetődik a kérdés, hogy e sikerek ellenére a néphadsereg miért nem tudta kiűzni az ellenséget Korea földjéről? Ennek magyarázata mindenek előtt abban rejlik, hogy a Koreai Néphadsereg olyan körülmények között folytatott szünet nélküli harcot, amikor az utánpótlást nagy távolságról kellett biztosítani; nem rendelkezett még elegendő tapasztalattal, miképpen kell támadó hadműveletet folytatni az élőerőben és technikában egyaránt fölényben levő ellenség ellen.

A liszinmanista és az amerikai csapatoknak, amelyek az ún. mozgó védelmet alkalmazták és állandóan fokozták erőfeszítéseiket, nagy veszteségek árán sikerült megállítaniuk a néphadsereg támadását az utolsó védelmi szakaszon, a Naktong folyónál, s ezzel időt nyertek egy nagy erejű ellentámadás előkészítéséhez.

Az ellenséges védelmi rendszere a puszani hídfőnél az előzőekhez képest jelentősen megváltozott. Összefüggő arcvonalat hoztak létre, amelynek szárnyai a tengerre támaszkodtak, ahol viszont az ellenséges flotta korlátlan úr volt. Az egyes irányokban létrehozott támpontszerű védelem mellett kiépítették a lövészárokrendszert is. A korábbiakhoz képest megnőtt a védelem mélysége, amit nagy mennyiségű tüzefegyverrel és műszaki zárral erősítettek meg.

Az ellenséges csapatok harctevékenységének erősödése és számuk növekedése megmutatkozott a védelem aktivitásában is. Amíg pl. az első három hadműveletben az ellenség csupán kis erővel hajtott végre ellenlökéseket (század, zászlóalj), páncélosok támogatása nélkül, és a friss erőket is részenként vonták harcba, a negyedik és az ötödik hadműveletben már ellencsapásokat hajtottak végre nagy erővel, páncélosok és a légierő támogatásával, s a friss erőket is teljes állománnyal vetették harcba. (Példa erre a 25. amerikai gyaloghadosztály, az 1. tengerészgyalogos dandár, valamint a 3. dél-koreai gyaloghadosztály.)

Széleskörűen alkalmazta az ellenség a tüzérséget. Az első három hadműveletben a lövegeket főleg az utak mentén helyezték el, az első vonaltól mintegy 2,5 km-re, s a néphadsereg harckocsijait közvetlen irányzással lőtték. A naktongi és a puszani hadműveletben az el-

lenség már mélyen lépcsőzte tüzéségét. A Naktong folyónál a 105 mm-es lövegeket előrevonták a gyalogság közvetlen támogatására. Minden gyalogezred harcát általában egy tüzerűteg támogatta. A tüzéség az ellenlökéseket és ellencsapásokat tömegtűzzel támogatta. A néphadsereg éjszakai rohamai ellen az ellenséges tüzéség tömegtüzet alkalmazott.

Páncélosokat az intervenciók először a tezsöni hadműveletben alkalmaztak 1950. június 10-én. Ez ideig úgy vélték, hogy a páncélosok működése hegyes terepen nem lehet hatásos. Ezt a véleményüket azonban hamarosan megváltoztatták és a páncélosokat széles körben kezdték alkalmazni. A naktongi hadműveletig ellenlökések támogatására, a gyalogság harcból való kivonásának és visszavonulásának fedezésére alkalmazták a harckocsikat. A puszani hídfőben szeptember elején az ellenségnek már hat önálló páncéloszászlóalja volt, nehéz és könnyű páncélosokkal, s ezenkívül néhány önálló páncélosszázada. Az ellenség ezeket a páncélos erőket a harckocsik által veszélyeztetett irányokban, tartalékként és a gyalogos erőkkel együtt végrehajtott ellencsapásokban használta fel. Páncélosaik kisebbik részét — főképpen a könnyű harckocsikat — a páncélelhárító körletek megerősítésére alkalmazták.

Az amerikai támadók a koreai háborúban jelentős feladatot szántak a légierőnek. Állandóan növelték gépeik számát és kiterjesztették tevékenységük területét. Az amerikai légierő már a háború első hónapjaiban több támogatást nyújtott a szárazföldi csapatoknak, mint amennyit a második világháború egész időszakában a Bradley vezette 12. hadseregcsoport kapott. E hadseregcsoport 28 hadosztályát tizen-négy vadász- és bombázó csoport támogatta, ugyanakkor a koreai arcvonalon június végén három amerikai és 5 liszinmanista hadosztálynak nyolc vadász- és bombázó csoport nyújtott támogatást.²⁶

A háború első hadjáratában az ellenséges légierő három feladatot oldott meg: kivívta a légi főlényt, elszigetelte a harctevékenység területét és támogatta a csapatok harctevékenységét. A légi főlényt — jelentős számú gépek birtokában — az intervenciók minden nagyobb erőfeszítés és jelentősebb veszteség nélkül biztosították.

A harctevékenység területének elszigetelésében és a hadiipari objektumok megsemmisítésében a fő szerepet a távol-keleti amerikai légierő hadászati bombázói és az 5. amerikai légi hadsereg gépei játszották. Az ellenséges légierő tevékenysége az első időszakban tervszerűtlen volt. A B—29-es hadászati bombázók csak 1950. július közepétől kezdték meg a hadászati pontok tervszerű bombázását. Hadászati pontként 18 várost, üzemet stb. jelöltek meg. Köztük volt Phjöngjang, Vönszan, Hezsü stb.²⁷

Augusztus 4-én a B—29-esek megkezdték a 38. szélességi foktól északra levő hidak bombázását. Ebben tíz napon keresztül részt vettek az 5. légi hadsereg könnyűbombázói és vadászgépei is. A légitámadások

²⁶ The Sea War in Korea . . . 69. o.

²⁷ United States Army in the Korean War. 256. o.

32 vasúti és közúti hídra és Korea három fő közlekedési útvonalára terjedtek ki.

Augusztusban a bombázó légielő parancsnoksága fokozta a hadászati objektumok elleni támadásokat. Ennek eredményeként a Vezérkari Főnökök Egyesített Bizottsága által kijelölt hadászati objektumok lényegében elpusztultak. A KNDK gazdasági potenciálja erősen megingott. Észak-Korea néhány városát az agresszorok megsemmisítették. A békés lakosság tízezrei haltak meg vagy váltak rokkanttá.

A pusznai hídfőt azért tudták megtartani az amerikai intervenció-sok, mert sok repülőgéppel és jelentős tengeri erővel rendelkeztek. A keleti tengerpart lövetése, a Phoňangnál augusztusban partra tett amerikai lovashadosztály, a 3. dél-koreai hadosztály kivonása ugyan-ebben a hónapban Phjonghe körzetéből és partraszállítása Phohang déli körzetében, a repülőcsoportok légitámadásai, az 1. tengerészgyalogs dandár három ellencsapása — mindezek döntő szerepet játszóttak a pusznai hídfő megtartásában. Mindehhez még az is hozzájárult, hogy az amerikaiak az utánpótlást — az ún. „hajóhídon” — Japánból biztosítani tudták.

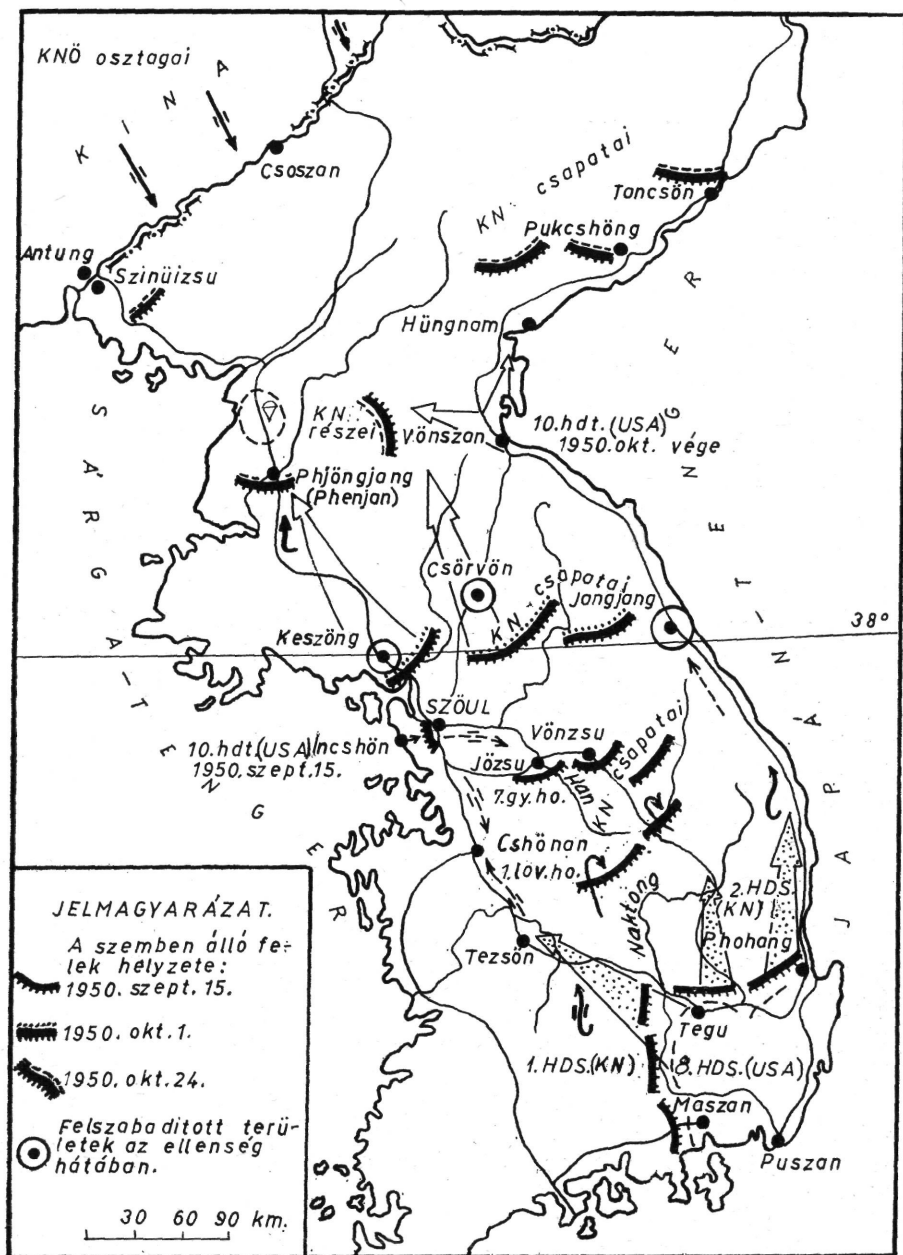
Az 1950. évi őszi hadjárat

Miután a KNDK elleni első agressziót a néphadsereg porrá zúzta, az amerikai imperialisták 1950 szeptemberében kénytelenek voltak új tervet kidolgozni a Koreában folytatandó harcselekményekre. Azt tervezték, hogy partraszállást hajtanak végre Incshön körzetében, elfoglalják a várost, majd kifejlesztik a támadást Szöul és a Kümpho körzetében levő legnagyobb koreai repülőtér irányába. A deszant tevékenységével egyidőben a 8. amerikai hadseregnek is csapást kellett mérnie a pusznai hídfőből északi irányba azzal a feladattal, hogy egyesüljön az Incshönnél partra tett erővel. Arra számítottak, hogy a 8. hadsereg, a flotta és a deszant együttes tevékenységének eredményeként bekerítik, megsemmisítik a Koreai Néphadsereget és egész Koreát elfoglalják.²⁸ (3. sz. vázlat)

A „Sea Comet” fedőnevű deszant-hadművelet végrehajtására a 69 450 fős 10. expedíciós hadtestet jelölték ki. A deszant szállítására és a paratraszállás biztosítására több mint 200 különböző hajót vontak össze.²⁹

Az ellentámadás megindításának kezdetére a pusznai hídfőben az agresszorok több mint 157 ezer embert összpontosítottak, ebből 85 000 fő volt az amerikai. Velük szemben a Koreai Néphadsereg 1. és 2. hadserege állt, melyek az elmúlt harcokban nagy veszteségeket szenvedtek. Az erőviszony az intervenció-sok javára alakult.

1950. szeptember 15-én az ellenség végrehajtotta a partraszállást Incshönnél. Szeptember 16-án a 8. amerikai hadsereg erős tüzérségi és légi előkészítés után megindította az ellentámadást a pusznai hídfőből. Az arcvonal egész szélességében véres harc bontakozott ki. Az ellenségnek nagy veszteségek árán sikerült elfoglalnia Volmi-szigetet, amelyet egy kis létszámú helyőrség hősiiesen védett. A védők

3. sz. vázlat. A Koreai Néphadsereg visszavonulása az ország északi területeire 1950. szeptember 15.—október 24

megsemmisítették az ellenség néhány páncélosát és több tucat emberét, megrongáltak három aknarakót és elsüllyesztettek néhány partraszállító hajót. Az erők azonban egyenlőtlenek voltak. A védők mind egy szálig elestek.

Szeptember 15-én, Volmi-sziget elfoglalása után, az ellenség megkezdte a partraszállást Incshönnél. A főlényben levő ellenség nyomása alatt az incshöni helyőrség csapatai megkezdték a visszavonulást kelet felé. Incshön elfoglalása után az ellenség Szöul irányában támadásba ment át azt remélve, hogy három nap alatt elfoglalja a várost és elvághatja a néphadsereg visszavonulási útjait. Az ellenség azonban a néphadsereg katonáinak hősi ellenállásába ütközött, akik a város lakosságával együtt 14 napon át (szeptember 15—28.) állták a számbeli főlényben levő ellenség rohamait.

A pusznai hídfőből támadó ellenséges erők szintén erős ellenállásba ütköztek. Az agresszoroknak csak szeptember 23-ra sikerült nagy veszteségek árán a maguk javára fordítani a harc menetét és 27-re bekeríteni a néphadsereg főerőit. Ebben a bonyolult helyzetben a Koreai Munkapárt új hadászati tervet dolgozott ki, amelynek lényegét Kim Ir Szen elvtárs így fogalmazta meg: „... egyrésztől lassítani az ellenség támadásának ütemét, időt nyerni, tervszerűen kivonni a néphadsereg Dél-Koreában bekerített erőit, másrésztől előrevinni a tartalékerőket, megszervezni a tervszerű hadászati visszavonulást.”³⁰

E terveknek megfelelően a Koreai Néphadsereg nehéz harcokban, az ellenséges légierő állandó csapásai közepette megkezdte a visszavonulást. Ésszerűen felhasználva az arra alkalmas terepszakaszokat, a néphadsereg csapatai ellenlökéseket hajtottak végre és jelentős veszteségeket okoztak az ellenségnek. Széles körben alkalmazták a csapdákat is. A visszavonulásra általában az éjszakai órákban, utak nélküli terepen került sor. Az ilyen taktika a főlényben levő ellenséggel szemben, különösen az erős légi tevékenység viszonyai között, az élőerő megóvását eredményezte.

Az amerikai parancsnokság a 38. szélességi fok elérése után új támadó hadművelet végrehajtására hozott döntést. Az amerikai imperialisták azt remélték, hogy könnyen elfoglalhatják egész Koreát.

Az incshöni és a pusznai ellenséges csoportosítások parancsnoka, MacArthur tábornok, már szeptember 27-én (a két csoportosítás egyesülése napján) megkapta az USA Vezérkari Főnökei Egyesített Bizottságának direktíváját, amelyben engedélyezték a 38. szélességi foktól északra történő előnyomulást. „Az önök katonai célja — hangzott a direktíva — az észak-koreai fegyveres erők megsemmisítése. E cél elérése érdekében megengedünk Koreában mindenféle harctevékenységet, beleértve tengeri és légideszantok alkalmazását, s a szárazföldi csapatok harctevékenységének kiterjesztését a 38. szélességi foktól északra...”³¹

²⁸ A dél-koreai csapatok a 8. amerikai hadsereg hadműveleti alárendeltségében voltak.
²⁹ M. Cagle, F. Manson: Tengeri háború Koreában. Rövidített fordítás angolból. Moszkva, 1962. 370—373. o.

³⁰ A koreai nép igazságos honvédő felszabadító háborújának története. Phjongjang, 1961. 121. o.

³¹ United States Army in the Korean War... 651., 654. o.

Két nap múlva, 1950. szeptember 29-én, az USA akkori hadügyminiszttere, Marshall, utasítást adott MacArthurnak, „ne érezze magát megkötve se harcászati, sem hadászati vonatkozásban a csapatoknak a 38. szélességi foktól északra történő felhasználásában.” MacArthur azonnal válaszolt Marshallnak: „Mindaddig, amíg az ellenség nem kapitulál, az egész Koreára úgy tekintek, mint a katonai tevékenység számára teljesen szabad területre.”³² Ez a dokumentum ismételten bizonyította az USA agresszív törekvéseit Koreában.

Az agresszorok által kidolgozott új támadó hadműveleti terv szerint a 8. amerikai hadsereg a főcsapást Keszöng, Szarivön, Phjöngjang irányába méri. Ezzel egyidőben a 10. amerikai hadtest partraszállást hajl végre Vönszan körzetében, majd innen támad nyugati irányban a Phjöngjang-Vönszan-i korridoron át, hogy Észak-Koreában egyesüljön a 8. amerikai hadsereggel, s így elvágják a Koreai Néphadsereg visszavonulási útját. A terv azt is előírta, hogy a 10. hadtest és a 8. hadsereg egyesülése után tovább folytatják a támadást észak felé és 80—160 km-re megközelítik a Jalu folyót. Ettől a vonaltól északra csak a dél-koreai csapatokkal akartak támadni.³³

A Koreai Néphadsereg csapatainak a felső vezetést az a feladatot adta, hogy tartóztassa fel az ellenség támadását, harcokban fárasza ki és biztosítson időt arra, hogy a néphadsereg főerői kitörjenek a bekerítésből Dél-Korea területéről. A 38. szélességi fokhoz új tartalékokat vontak előre, melyek az ország északi részén gyorsan szerveződtek. Az erőfölény azonban továbbra is az ellenség oldalán maradt.

A dél-koreai csapatok október 1-én átlépték a 38. szélességi fokot, s 7-én ugyanezt tették az amerikai csapatok is. Az arcvonal nyugati részén könnyörtelen harc lángolt fel. A néphadsereg csapatai szeptember 8—11. között sikerrel verték vissza a számbeli fölényben levő ellenség rohamait. Az amerikai vezetés csak a második lépcső harcba vetése után tudott eredményt kicsikarni.

Az arcvonal keleti részén különösen Vönszan körzetében bontakozott ki véres harc. Itt október 5-től 14-ig tartották magukat a néphadsereg csapatai. Tevékenységükkel megakadályozták, hogy az ellenség áttörjön Phjöngjang felé, bekerítse és megsemmisítse a néphadsereg egységeit a 38. szélességi fok mentén.

Október 20-án az amerikaiak légideszantot dobtak le Phjöngjangtól 45—50 km-re északra (187. légideszant ezred) azzal a feladattal, hogy vegyék birtokba Szuncshön és Szukcsen helységeket és akadályozzák meg, hogy a néphadsereg csapatai Phjöngjangtól visszavonuljanak észak felé. A deszantnak azonban — mint azt maguk az amerikaiak is beismerik — a feladatot nem sikerült maradéktalanul teljesítenie. A deszant kidobásának idején ugyanis a néphadsereg csapatainak zöme Szukcsen és Szuncshön északi részén, a Cshöngcsjön folyó partján tartózkodott, a csapatok egy része pedig már átkelt a folyón.³⁴ A légideszant csupán egy részüket (kb. egy hadosztályt) tudta elvágni a néphadsereg főerőitől.

³² Uo. 651., 659. o.

³³ M. Cagle, F. Manson: Tengeri háború Koreában. 95. o.

³⁴ United States Army in the Korean War . . . 640. o.

Az arcvonala keleti részén az intervenciók tengeri deszantot tettek parta Vönszannál. A partraszállást aknafelderítés előzte meg, mivel itt az elaknásított terület meghaladta a 400 km²-t és több mint 3000 mágneses és érintő aknát raktak le. A víz alatti aknák felderítésére az amerikaiak helikoptereket alkalmaztak. Ez volt az első eset, amikor a felszíni hajók és a helikopterek együttműködtek tengeri aknamező felderítésében. A vönszani kikötő aknamentesítésénél felhasználták a repülőgép-anya hajók „Skyraider” és „Corsair” típusú repülőgépeit is, amelyek 450 kg-os repeszbombákat dobtak a vízbe. A bombákat időzítő szerkezettel látták el, így azok 7,5 méteres mélységben robbantak a víz alatt.³⁵ E tevékenység eredményeképpen a lerakott 3000 aknából sikerült megsemmisíteni 225 db-ot. A vönszani kikötő felderítése mintegy nyolc napig hátráltatta a partraszállást, s két aknaszedő elvesztését és több mint 200 fő életét is követelte.³⁶

Vönszan után az intervenciók folytatták a támadást. Október 20-án elfoglalták Phjôngjangot és tovább nyomultak előre a Cshöngshön folyó felé. Öt nap múlva az ellenség elérte a Jalu folyót és elfoglalta Csoszant. Északkeleten az agresszorok eljutottak Cshöngzsín körzetébe, amely 80—90 km-re van a Szovjetunió határától. Az intervenciók kijutása erre a terepszakasza közvetlenül fenyegette a Kínai Népköztársaságot és a Szovjetunió távol-keleti területeit. Ugyanebben az időben az ellenség hadtápterületének nagy része a néphadsereg 2. hadtestének ellenőrzése alatt állt, amely lényegében a „második frontot” jelentette.³⁷

A munkapárt és a KNDK kormánya ebben a nehéz helyzetben, amikor a néphadsereg visszavonult, mindent megtett, hogy több fontos ipari üzemet a köztársaság északi hegyes területeire evakuáljon és erősítse a csapatok körében a pártpolitikai munkát. A hadseregben 1950 októberében bevezették a politikai helyettesi intézményt. A minisztériumban megszervezték a Politikai Főcsoportfőnökséget, amely a Központi Bizottság osztályának jogkörével rendelkezett. A hadseregnél katonai tanácsok, a magasabbegységeknél politikai osztályok alakultak. Ugyanebben az időszakban a Központi Bizottság határozatot fogadott el arról is, hogy a hadseregben létre kell hozni a Koreai Munkapárt szervezeteit. A Politikai Főcsoportfőnökség kidolgozta a néphadseregben működő pártszervezetek helyzetéről szóló dokumentumot. Ezután az egységeknél és az alegységeknél megkezdődtek a pártbizottságok választásai. A munkapárt sok vezető pártmunkását küldte a hadseregbe, akik a helyszínen nyújtottak segítséget a hadsereg politikai munkatársainak.

A párt- és politikai szervekre az a feladat hárult, hogy fokozzák a személyi állomány erkölcsi szilárdságát és erősítsék a fegyelmet. A csapatok harci szellemének emelésében nagy szerepet játszott a Koreai Munkapárt Központi Bizottságának határozata a harci zászló adományozásáról, a katonai esküről és a parancsnoki állomány megkülönböztető jelvényeiről.

³⁵ M. Cagle, F. Manson: Tengeri háború Koreában. 119. o.

³⁶ Uo. 126., 128. o.

³⁷ A „második front”-on a KNDK történései a 2. és az 5. lövészhadtest egyesülése után létrejött erőket értik, amelyek Korea középső részén ténykedtek.

Az ellenség technikai és légi fölénye, valamint az ország jelentős területének elvesztése ellenére a néphadseregnek sikerült megvalósítania a hadászati visszavonulást, megőriznie az erők jelentős részét, és végső soron megállította az ellenség támadását. A Koreai Munkapárt és a Néphadsereg Főparancsnoksága rövid idő alatt jelentős tartalékokat hozott létre.

A téli—tavaszi hadjárat — 1950—1951

1950. október végén a Koreai Néphadsereg és a Kínai Népi Önkéntesek ellencsapást hajtottak végre, majd ellentámadásba mentek át. Nyolc hónap alatt öt támadó hadművelet során Észak-Korea egész területét megtisztították a hódítóktól. (Lásd a 4. sz. vázlatot.) Az intervenciók kénytelenek voltak átmenni védelembe. Veszteségük jelentős volt: halottakban, sebesültekben és hadifoglyokban mintegy 598 ezer fő. A hadműveleti kezdeményezést a népi erők kiragadták az amerikai parancsnokság kezéből.

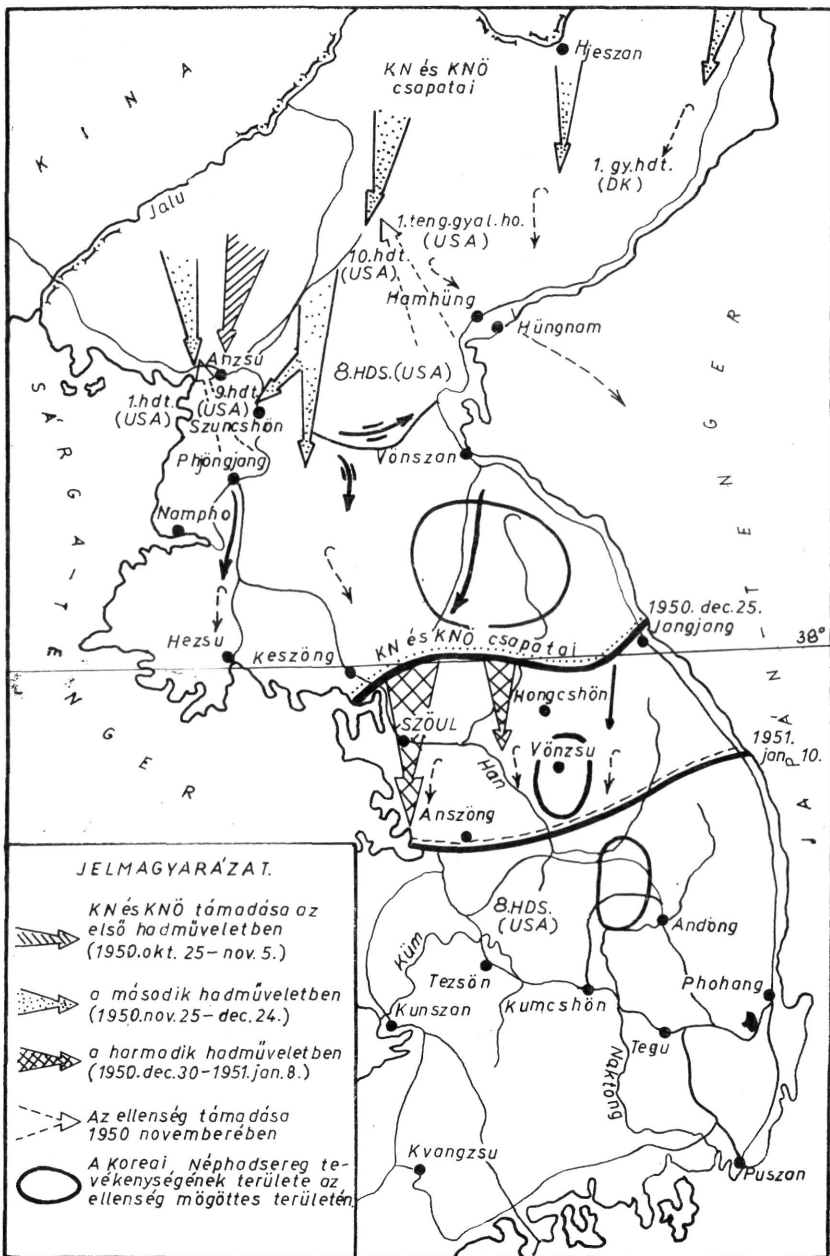
A véres harcok során tökéletesedett a Koreai Néphadsereg hadművészete.

Az első hadműveletben (1950. október 25.—november 5.) a KN és a KNÖ csapatai³⁸ csapást mértek Unszan körzetében, szétverték a 2. dél-koreai hadtestet és a Cshöngcshön folyótól északra levő területet teljesen megtisztították az ellenségtől.

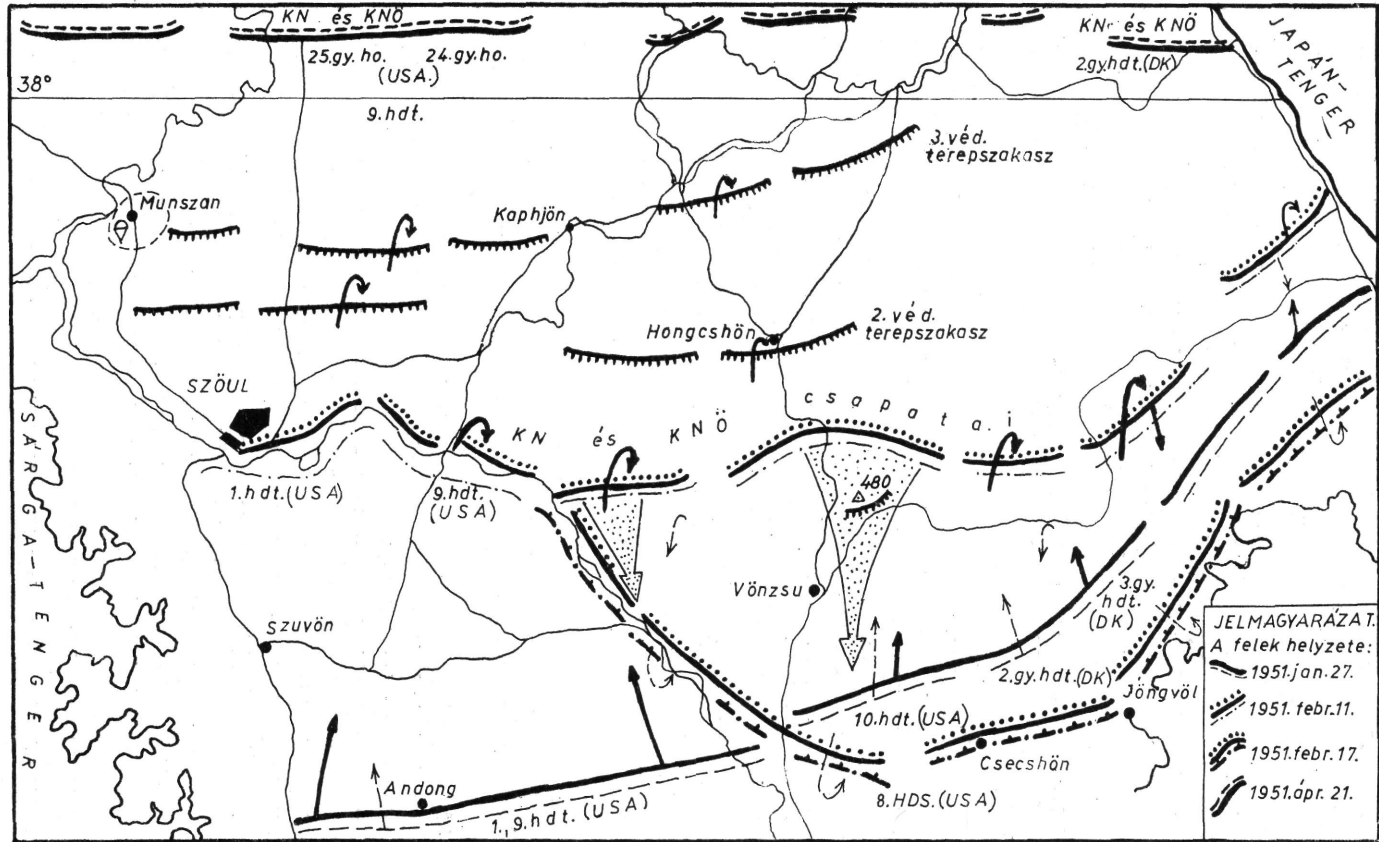
A vereség után az ellenség gyorsan hozzáfogott csapatai rendezéséhez, élőerővel és technikával történő feltöltéséhez. November 13-án nagy veszteségek árán ismét sikerült átkelnie az ellenségnek a Cshöngcshön folyón, s mintegy 30—50 km-re előrenyomulnia. November 27-én MacArthur törzse bejelentette a 8. hadsereg „döntő támadását” a koreai háború befejezése céljából. Ezt a „döntő támadást” azonban november 25-én a KN és a KNÖ ellentámadása szétzúzta. Megkezdődött a második, a Phjöngjang—Hüngnam-i hadművelet, amely december 24-ig tartott. E hadművelet elgondolása az volt, hogy Anzsü körzetéből Phjöngjang, a Csangzsü-víztároló körzetéből pedig Hamhüng irányában támadva verjék szét az ellenség főerőit és jussanak ki a 38. szélességi fok vonalára. A Koreai Néphadsereg élőerőben kétszeres fölényrel rendelkezett, tüzérségi és aknavető lövegekben pedig az erőviszony egyenlő volt. Páncélosokban és repülőgépekben azonban az ellenség nyomasztó fölényben volt.

A népi erők ellentámadása váratlanul érte az intervenciókat. A 8. amerikai hadsereg az első két napon a jobbszárnyon, december 1-én pedig a balszárnyon gyors visszavonulásba kezdett. December 6-án a néphadsereg alakulatai felszabadították Phjöngjangot, 16-án Hamhüngöt, 24-re pedig az arcvonal teljes szélességében kijutottak a 38. szélességi fokra, ahol egyesültek az ellenség hátában tevékenykedő egységekkel. Az ellenség vesztesége ebben az időszakban — halottakban és sebesültekben — mintegy 30 000 katona és tiszt volt. A Koreai Népi

³⁸ KN — Koreai Néphadsereg; KNÖ — Kínai Népi Önkéntesek.

4. sz. vázlat. A KN és a KNÖ ellentámadása az 1950–51. évi téli–tavaszi hadjáratban.

5. sz. vázlat. A Han—Hvenszon-i hadművelet — 1951. január 27.—1951. április 21.

Demokratikus Köztársaság felszabadult a megszállók igája alól. A háború menetében gyökeres fordulat következett be.

1950. december 31-én a KN és a KNÖ megkezdték a harmadik, a szöuli hadműveletet, amely 1951. január 8-ig tartott.³⁹ A hadművelet elgondolása az volt, hogy meg kell akadályozni az ellenség megkapaszkodását a 38. szélességi foknál, több irányban mért csapással át kell törni a védelmét, főerőit részekre kell vágni és meg kell semmisíteni, majd déli irányban támadva felszabadítani Szöul és kijutni a 37. szélességi fokra. A főcsapást Szöul irányában határozták meg.

A Koreai Néphadsereg és a Kínai Népi Önkéntesek csapatai rövid tűzérési előkészítés után áttörték az ellenség védelmét, majd tovább fejlesztették csapásukat dél felé. Január 4-én felszabadították Szöul és január 10-ig 90—100 km-re távolodtak el a 38. szélességi foktól déli irányban.

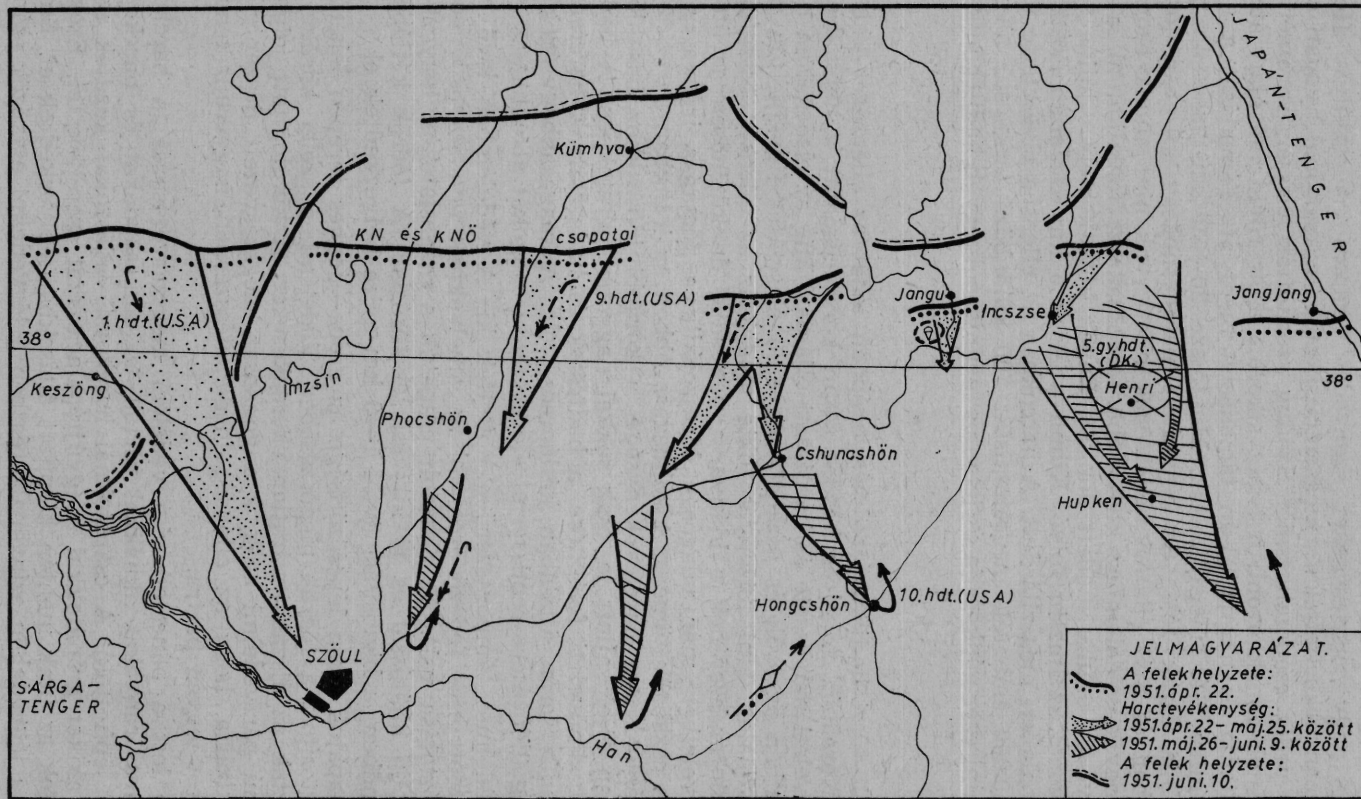
Az ellenség, miután átcsoportosította erőit, január 27-én támadásba ment át. Megkezdődött a negyedik hadművelet, amely 1951. április 21-ig tartott. Február 11-ig a KN és a KNÖ feltartóztatták az ellenség rohamait, majd Hvenszon körzetében (az arcvonal középső szakaszán) hatalmas csapást mértek a rohamozó ellenség szárnyaira, és csupán a harc hat napja alatt 12 000 ellenséges katonát és tisztet semmisítettek meg. Az ellenségnek csak tíz nap alatt sikerült nagy veszteségek árán megállítani a támadást. Ugyanakkor a népi erők sem tudták kiépíteni a védelmet az elfoglalt terepszakaszokon, mivel ők is jelentős veszteségeket szenvedtek (főképpen a légierőtől), hiányuk volt lőszerben és az ellátásban. Ezt figyelembe véve az egyesített parancsnokság⁴⁰ úgy döntött, hogy csapatait visszavonja a 38. szélességi fokra, ahol a terep alkalmas jelentős erők szétbontakoztatására. Március 18-án éjjel megkezdődött a csapatok visszavonulása, amit jelentős utóvéd erők fedeztek. A manőver április 21-re tervszerűen befejeződött. Ebben a hadműveletben a néphadsereg csapatai a mozgó védelem tapasztalataival gazdagodtak. Helyesen hajtották végre az egyik védelmi szakasról a másikra történő visszavonulást, az esetek többségében súlyos harcok után.

Az ötödik hadműveletet (1951. április 22.—július 9.) két szakaszra lehet osztani. Mindkét szakasz a néphadsereg támadásával kezdődött, majd visszavonulással és védelembe való átmenettel fejeződött be. A hadműveletek általános elgondolása az volt, hogy több irányban mérendő csapásokkal szétverjék a 8. amerikai hadsereg főerőit. Az első szakaszban (április 22.—május 25.) a főcsapás iránya Keszöng területéről kiindulva Szöul volt. A KN és a KNÖ támadó tevékenységének eredményeként április 28-ra az ellenséget Szöul, Kaphjön és Incszse dél terepszakaszra vetették vissza. Május elejére az intervenciósnak sikerült a népi erőket észak felé kissé visszaszorítani.

A második szakaszban (május 16.—július 9.) a KN és a KNÖ főcsapásukat keleti irányba mérték, mégpedig Henri észak körzetéből

³⁹ December 25—30. között a Koreai Néphadsereg rendezte sorait, feltöltötték élőerővel és technikával.

⁴⁰ A Koreai Néphadsereg és a Kínai Népi Önkéntesek egyesített parancsnokságát az 1950—51-es téli-tavaszi hadjárat elején hozták létre.

6. sz. vázlat. A Szöul—Incszse-i hadművelet — 1951. április 22.—július 9.

Incszse, Hupken, Hacszinburi irányába. A kibontakozott harcban az ellenség nagy veszteségeket szenvedett, három hadosztályát Henri térségében bekerítették és megsemmisítették, az arcvonal nyugati szakaszán pedig csapatait ismét Szöulig szorították vissza. Az amerikai parancsnokságnak azonban ismét sikerült erőit rövid idő alatt átcsoportosítania és május 23-án támadásba ment át. Támadását a népi erők június 2-án megállították. Mindössze 20—30 km-t sikerült előnyomulnia észak felé. Az egyesített parancsnokság azonban lőszerhiányában és más ellátási nehézségek miatt, valamint annak érdekében, hogy a védelemhez kedvezőbb terepszakaszt foglaljon el, a további visszavonulás mellett döntött. Ennek következtében július 9-én az arcvonal az Imzsín folyó, Kümhva észak 5 km és Jangu észak 10 km vonalában megszilárdult. A harcokban az ellenség elvesztette több mint 60 000 emberét, megsemmisült 700 különböző űrméretű lövege, több mint ezer gépkocsija és jelentős mennyiségű egyéb haditechnikája.

*

A téli—őszii hadjárat eredményeképpen tehát az ellenséget kiűzték Észak-Koreából. A véres harcok során korszerűsödött a néphadsereg hadműveleti művészete és harcászati eljárása. Míg az első három hadműveletben az erők és eszközök egyenlő elosztását figyelhettük meg az arcvonalon, amit bizonyos fokig magyaráz az ellenség összefüggő védelmi rendszerének a hiánya, a negyedik, de különösen az ötödik hadműveletben már világosan kirajzolódik a főcsapás iránya, s az erők és eszközök tömeges alkalmazása ebben az irányban.

A néphadsereg harctevékenysége, a korábbi időszakhoz hasonlóan, főképpen éjjel zajlott le, csak sokkal nagyobb méretekben. A hadseregek hadműveleti felépítése, a hadtestek és hadosztályok harcrendje a támadás során általában kétlépcsős volt. A magasabbegységek az ellenség üldözésére rendszerint előrevetett osztagokat alkalmaztak.

A védelmet támpontszerűen építették ki. A védelemben levő csapatok előtt erős fedező erők voltak, amelyeknek feladata az ellenség feltartóztatása volt. Az előretolt csapatok a magaslatokon helyezkedtek el, jó kilátással és jó kilövési lehetőséggel. A főerők kétlépcsős harcrendben, a biztosítási övtől 1—3 km-nyire helyezkedtek el.

A csapatok ilyen lépcsőzöttsége az erdős—hegyes terepen lehetőséget biztosított a főerők megőrzéséhez. Védelemben széles körűen alkalmazták az éjszakai váratlan ellenlökéseket. A kikülönített jelentős létszámú partvédelmi erők, s a gondosan megszervezett deszantelhárítás kizárta, hogy az ellenség meglepetésszerűen nagyerejű tengeri deszantot tegyen partra.

Jobb lett a páncélelhárító védelem megszervezése is (a harcokosi veszélyes irányokat aknákkal zárták le, tankcsapdákat és harcokosi-árkokat építettek). A csapatoknál harcokosi vadászokat kezdtek szervezni, akiket gránátokkal és gyújtópalackokkal szereltek fel. Ezek a csoportok az utak mentén kiépített állásokban helyezkedtek el. Emelkedett a légvédelem színvonala részben a légvédelmi eszközök számá-

nak növekedése, részben az ellenséges repülőgépek elleni harc tapasztalatainak felhalmozódása folytán.

A felszabadító honvédő háború tapasztalatait összegezte a Koreai Munkapárt KB 1950. december végén tartott plénuma. A plénum megemlékezett a koreai nép és hadserege harcban tanúsított hősiességéről, a párt és a KB vezető szerepéről.

A győzelem biztosítása érdekében a párt megalkuvás nélküli harcot hirdetett a pánikkeltők, a siránkozók ellen, valamint a néphadsereg fegyelmének további erősítéséért. Amikor az amerikai intervenciósook nyíltan kiterjesztették a háborút és nyilvánvalóvá vált a harcok elhúzódása, a párt az egész nép felfegyverzéséért szállt síkra.

Nagy elismeréssel szólt a plénum arról az anyagi segítségről, amelyet a Szovjetunió nyújtott a koreai népnek és arról a tevékenységről, amelyet a koreai kérdés békés megoldása érdekében fejtett ki.

A KB 1950. decemberi ülése határozatokat fogadott el a nép összes erőforrásainak mozgósításáról az ellenség szétverésére, a néphadsereg harckészségének további emeléséről és a pártszervek tevékenységében mutatkozó hibák kiküszöböléséről, valamint az intervenciósook által lerombolt északi területek helyreállításáról.

*

A háború manőverező időszakában a néphadsereg támadó hadműveleteit a következő sajátosságok jellemezték: a csapatok harctevékenysége önálló irányokban bontakozott ki, azon fő útvonalak mentén, amelyek az ellenség létfontosságú központjaihoz vezettek. Ezért a harctevékenység főképpen az utak, a vasúthálózat, a hegyi átjárók és átkelőhelyek birtoklására irányult. A támadó hadműveletek döntő jelentőségűek voltak.

A főcsapások általában egy-két útvonal mentén bontakoztak ki, mivel ez lehetővé tette valamennyi fegyvernem alkalmazását.

Az első hadjáratban (1950. június) a főcsapás a szöuli irányban bontakozott ki, ahol az úthálózat a legfejlettebb, s ahol az ellenség erejének főcsoportosítása tartózkodott.

A harmadik hadjáratban (1950. november) a néphadsereg a főcsapást a tüzérség és harckocsik számára nehezen járható terepen mérte. Ennek az a magyarázata, hogy a néphadsereg főképpen gyalogos erőkkel és könnyűtüzérséggel rendelkezett — az ellenség viszont nagy páncélos erőkkel és gépvontatású tüzérséggel. Ezenkívül a Legfelsőbb Parancsnokság határozott, meglepetésszerű csapásra törekedett az ellenség szárnyaira és utánpótlási vonalaira, hogy ezzel nehéz helyzet elé állítsa az Anzsü—Phjongjang-i irányban csoportosuló ellenséges erőket.

A mozgóháború időszakában korszerűsödött a páncéllhárítás. Míg az első hadjáratban a páncéllhárításra lényegében csak lövészfegyvereket alkalmaztak, a második hadjáratban már a tüzérséget is bevonták a páncéllhárításba. A harmadik hadjáratban a tüzérség kb. 40 százalékát vetették be közvetlen irányzású lövegként. Széles körűen kezdték alkalmazni a műszaki záradakat és az aknatelepítést.

Fejlődött a légvédelem is. Az első két hadjáratban a néphadseregnek még kevés légvédelmi eszköze volt. A harmadik hadjáratban ezen eszközök mennyisége 5—6-szorosára nőtt. 1951 tavaszán az amerikaiak már kénytelenek voltak mintegy 7—8 ezer méterre emelni a repülési magasságot, s légi tevékenységüket főképpen az éjszakai órákban végrehajtani. Ettől függetlenül az ellenség nagy légi fölény birtokában mérte csapásait a néphadsereg csapataira és utánpótlási vonalaira. Az olyan fontos objektumokat Észak-Koreában, mint a Szuphung-i vízierőmű és a Jalu folyón átívelő hidak, a Kínai Néphadsereg légiereje megbízhatóan oltalmazta.

Nagy eredményeket ért el a néphadsereg a tengeri deszantok elleni védelem megszervezésében. Az első és a második hadjárat idején ezzel a feladattal speciális dandárokat bíztak meg. A harmadik hadjáratban, amikor az arcvonalon megnőtt a harckocsik, a repülőgépek és a partvédelmi ütegek száma, a tengerpart védelme jelentősen megjavult. A speciális dandárok helyett most már lövész- és gyaloghadtesteket alkalmaztak. Tevékenységük, különösen pedig a harckocsikkal és a tüzérséggel való együttműködésük azonban még hiányos volt. A gyalogos, a tüzér és a harckocsi alegységeket a partoktól távolabb fekvő hegyes körzetekben helyezték el, így a partraszállt erőket tűzrel és ellenlökésekkel fogadhatták.

A támadás előtti tüzérségi előkészítés általában 30—40 percig tartott. A tüzérség a támadást 2,5—3 km mélységig kísérő tűzösszpontosítással támogatta és tűzcsapásokkal vagy közvetlen irányzással fogta le azokat az ellenséges tűzfészeket, amelyek akadályozták a gyalogság előremozgását.

A hegyes terepen rendkívül megnőtt a közvetlen irányzású tüzérségi tűz jelentősége; a magaslatokról tüzeltek a völgyekben és a hajlatokban levő ellenséges célpontokra. Különösen az aknavetők és a taracok tüze volt hatásos.

Az első hadjárat kivételével, a harckocsiknak nem volt nagy befolyásuk a harcselekményekre, mivel számuk kevés volt. Ezenkívül a hegyi terep és a kiterjedt rizmezők korlátozták a harckocsi alegységek mozgási lehetőségét. Meg kell mondani azt is, hogy a harckocsikban az ellenséges légierő jelentős veszteségeket okozott. 1950. június—július hónapokban a harckocsikat még tömegesen alkalmazták, de ezt követően csak kis csoportokban.

Az amerikai intervenciók és dél-koreai kiszolgálók a háborúnak ebben a periódusában a támadásokat, az előírásoknak megfelelően, az arcvonal teljes szélességében, s nagyon határozott célokkal szervezték. A hadművelet ezen alapvető formájának fő célja az arcvonal áttörése, majd a siker kimélyítése volt.

A támadó hadműveletek során azonban a 8. amerikai hadsereg támadási üteme állandóan csökkent. Az 1950. évi őszi hadjárat idején pl. egy amerikai hadművelet mélysége elérte a 240—250 km-t, s a napi ütem 10—17 km volt, az 1950—51. évi téli—tavaszi hadjárat idején a mélység 70—80 km-re, a napi ütem pedig 3—5 km-re csökkent. Ebben természetesen közrejátszott a KN és KNŐ növekvő ellenállása is.

Az amerikai és a liszinmanista csapatok — a néphadsereg módszerétől eltérően — szinte kizárólag nappal támadtak, KN és KNÖ teljes védelmi rendszerére kiterjedő légi és tüzérségi előkészítés után.

Támadásuknak több jellemző vonása volt. A második hadjárat idején pl. a támadást oszlopban, az utak mentén hajtották végre, nem törődve azzal, hogy a mögöttes területen ellenállási tűzfészek maradtak. A harmadik hadjárat idején a támadást gondos felderítés előzte meg, főképpen a szárnyakon. A csapatok mozgása — a bekerítéstől tartva — meglehetősen óvatos volt. Az erős tüzérségi és légi előkészítés után megindult támadás az arcvonal teljes szélességére kiterjedt.

Az első és a harmadik hadjárat idején az amerikai és a dél-koreai csapatok széles körben alkalmazták a mozgó védelmet. Ehhez a módszerhez főképpen védelmük áttörése, vagy támadásuk sikertelensége után folyamodtak.

Az ellenség sokoldalúan felhasználta a vízi akadályokat. Mivel nagymennyiségű gépi szállítóeszközzel rendelkezett, képes volt gyorsan és szervezeten visszavonulni, majd ugyanilyen gyorsan új védelmi terepszakaszt elfoglalni, s így erős ellenállást tudott kifejteni minden terepszakaszon.

Az első hadjárat idején az ellenség védelme kis mélységben elhelyezett tűzfészekből és általában egy védőövön állt. A harmadik hadjárat idején a védelem már 3—4 védőövet foglalt magába.

A tüzérségi erők felhasználásával az amerikaiak a tarackoknak és az aknavetőknak biztosítottak elsőbbséget. A tüzérség eredményességét nagyban segítette a légi felderítés.

A mozgóháború időszakában az amerikaiak széles körben alkalmazták a páncélos alegységeket és csapatokat. A háború első időszakának kis teljesítményű harckocsijait, mint az M—24, a Sherman stb. olyan nagyobb teljesítményűekkel váltották fel, mint az M—26-os „Pershing” és az M—46-os „Patton”. Az amerikaiak mind védelemben, mind a támadásban alkalmazták a harckocsikat a fedett tüzelőállásban elhelyezett tüzérség ellen. Támadás során felderítési feladatok megoldására is alkalmazták a páncélosokat, a siker kimélyítésére való felhasználásuk viszont nem vezetett eredményre.

Az amerikai légierő a háború ezen időszakában főerőivel a szárazföldi csapatokat támogatta. Széles körben alkalmazták még városok, falvak lerombolására és a békés lakosság legyilkolására. A háború első időszakában az F—80H „Shooting Star” típusú vadászgépek voltak rendszeresítve, majd ezeket felváltották az F—84E „Thunderjet”, az F—86E „Sabre” és ezek újabb változataival. Bombázó gépek közül a B—26 és a B—29-es típusúak voltak az ismertebbek.

Az amerikai légierő tevékenységének formái a néphadsereg légvédelme fejlődésének függvényeként változtak. A MIG—15 típusú vadászok megjelenése után pl. az amerikai bombázók éjszakai tevékenységük során is kénytelenek voltak 7—8000 méterre emelkedni, és vadász-kíséretüket megerősíteni.

A háború első időszakában az amerikai parancsnokság légideszantot

is alkalmazott, amely az első vonaltól mintegy 30—40 km-re fejtett ki harctevékenységet; ennek időtartama nem haladta meg a 36 órát. E harctevékenységi formában — a második világháború tapasztalataihoz viszonyítva — semmi új nem volt azon kívül, hogy légideszant szállítására az amerikaiak itt használtak először helikoptert. A légideszant ledobása idején új ejtőernyőt próbáltak ki, és ezt alkalmazták a könnyűlővegek és azok vontatói, hídelemek, aknavetők és más haditechnikai eszközök földre eresztésénél is.

Az intervenciók haditengerészeti ereje, amely korlátlanul uralkodott a tengeren és blokád alatt tartotta Korea partjait, végrehajtotta a csapatok támogatására, szállítására és deszant kirakására kapott feladatokat.

A tengeri deszant tevékenysége sem különbözött a második világháborúban tapasztalt módszerektől. Az inshöni partraszállás csak annyiban tért el ezektől, hogy itt nem kombinálták légideszant bevetésével.

A vönszani hadművelet fő tanulsága az amerikai haditengerészet vezetői szerint abban foglalható össze, hogy a jövőben a haditengerészetet nem lehet kisegítő szolgálatnak tekinteni, és nem lehet neki másodrangú szerepet szánni. De Vönszan azt is megmutatta nekünk — mondják az amerikaiak —, hogy ha az ellenség állhatatos és ésszerűen alkalmazza az aknazárat, képes arra, hogy megfosszon bennünket saját objektumaik megközelítésének lehetőségétől.

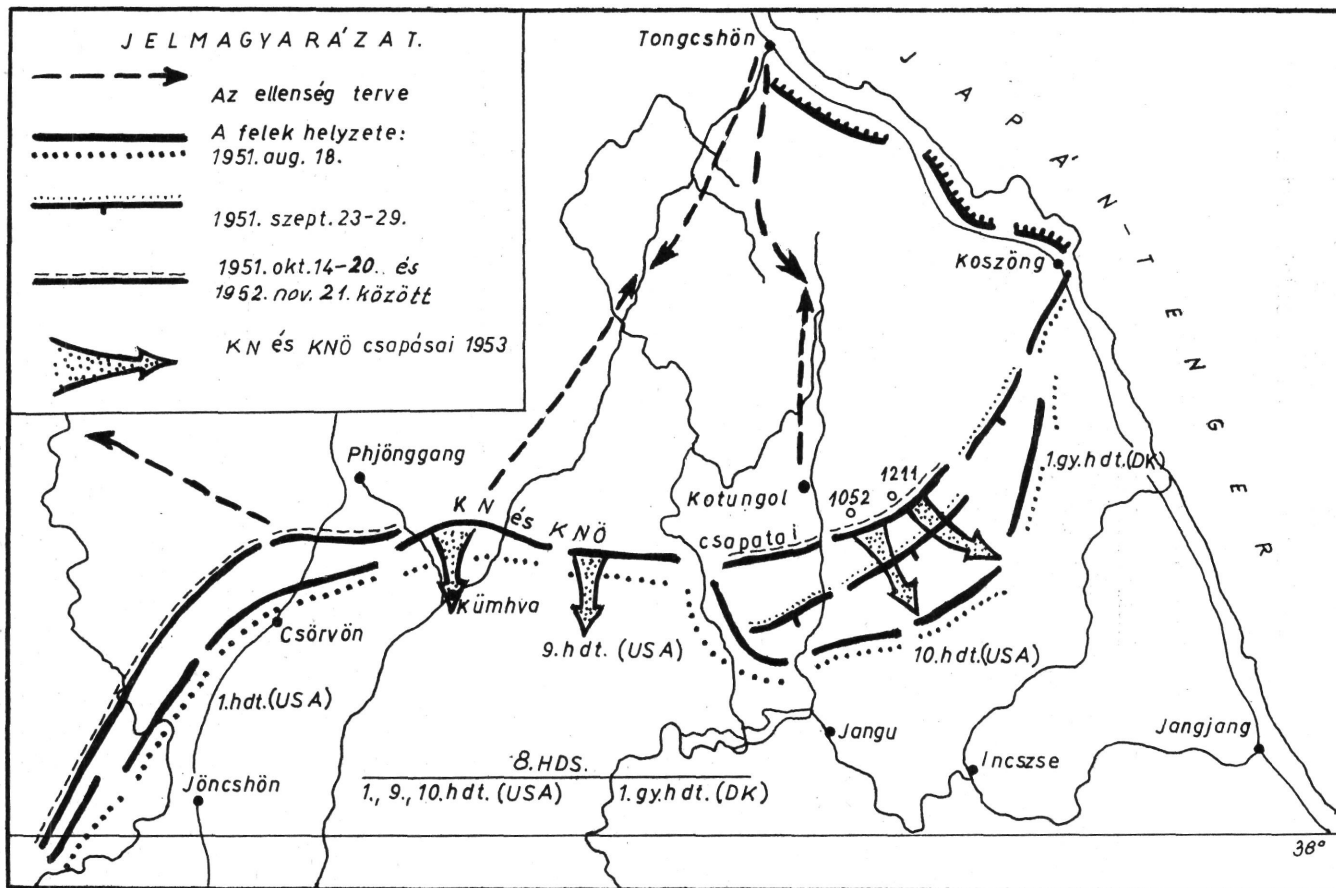
Ezt a tanulságot levonva az amerikai haditengerészet parancsnoksága újra megszervezte az aknaszedő erők parancsnokságát, amelyet a második világháború után feloszlattak, és megrendelést adott 125 aknaszedő-hajó építésére.

AZ ÁLLÁSHÁBORÚ IDOSZAKA

1951. június végén a Szovjetunió ENSZ képviselője kormánya nevében javaslatot terjesztett elő a koreai kérdés békés rendezéséről. A Szovjetunió békekezdeményezése a világ becsületes embereinek egyetértésével találkozott, s a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság is melegen támogatta.

Az Amerikai Egyesült Államok kormánya kénytelen volt a béketárgyalásokat megkezdeni. Döntésére befolyással volt a békét követelő világközvélemény, a háború kilátástalansága, és az amerikai imperializmus agressziós terveinek kudarca.

Július 10-én Keszöngben a szembenálló felek között megkezdődtek a fegyverszüneti tárgyalások. Az amerikai parancsnokság képviselői egy sor ultimátumszerű követelést terjesztettek elő. Azt akarták elérni, hogy a demarkációs vonal a 38. szélességi foktól mintegy 70—80 km-re északra, azaz a KNDK területén húzódjon. Azoknak a területeknek, amelyeket az intervenciók meg akartak tartani, fontos katonai-hadászati jelentőségük volt, ahol minden fegyvernemet alkalmazni lehetett. Az intervenciók katonai úton akartak nyomást gya-

7. sz. vázlat. Harctevékenység az állásháború időszakában — 1951—1953.

korolni a tárgyalásokra, ezért helyi támadó hadműveleteket szerveztek és hajtottak végre. Az egyiket augusztus 9-én indították meg az arcvonal középső szakaszán Kümhva térségében. Kezdetét vette az 1951. évi nyári—őszii hadjárat.

Az 1951. évi nyári—őszii hadjárat

1951 júniusában az intervenciók és a liszinmanisták 18 gyaloghadosztállyal (7 amerikai, 11 dél-koreai), egy tengerészgyalogos hadosztállyal, nagy mennyiségű tüzér-, páncélos és különleges dandárral, ezreddel és zászlóaljjal rendelkeztek. Ezeknek a csapatoknak a létszáma elérte az 505,5 ezer főt. Rendelkezésükre állt mintegy 3200 löveg és aknavető, 820 harckocsi és rohamlöveg, valamint 1600 repülőgép.

Előerőben és tüzérség vonatkozásában a népi erők, légierőben, páncélosokban és hadihajókban viszont az ellenség volt fölényben.

A KN és a KNÖ védelmi rendszere két védőövöl állt, mélysége 15 km-ig terjedt. Fő erősségét mindenekelőtt a támpontok jelentették. A háború manőverező időszakához viszonyítva jobban el voltak látva tüzérséggel és műszaki zárakkal. Megerősítették a tengerpart védelmét is. A tengeri deszant kirakására alkalmas helyeken védelmi berendezéseket építettek. Ezek védelmére gyakran összefegyvernemi magasabb egységeket jelöltek ki.

Az intervenciók és a dél-koreai csapatok az állóháború kezdetén szilárd védelmi rendszert építettek ki, amely két védőövöl állt, mélysége pedig elérte a 15—45 km-t.

Az ellenség csoportosítását az jellemezte, hogy az amerikaiak az arcvonal nyugati részén foglaltak el védelmi állásokat, ahol lehetőség nyílt a technika tömeges alkalmazására. A dél-koreai csapatok — harcértékük kisebb volt — főképp az amerikai hadosztályok közötti hézagokban és az arcvonal hegyes, keleti terepszakaszán helyezkedtek el.

Az amerikaiak az új támadó hadművelettel el akarták foglalni a néphadsereg állásait az arcvonal keleti részén, lehetőséget teremteni az arcvonal számukra kedvezőbb kiigazítására, s ezzel együtt nyomást gyakorolni a béketárgyalásokra. A támadásra három hadosztályt készítettek fel, mintegy 80 km széles arcvonalszakaszon, a Pukhan folyótól a keleti tengerpartig.

A támadás augusztus 18-án kezdődött, erős tüzérségi és légi előkészítés után, és nagy vonalakban a következőképpen zajlott le. Az elfoglalásra kijelölt objektumot a repülők és a tüzérség egy napig vagy tovább támadták, hogy megsemmisítsék az ott elhelyezett előerőt és technikát. Ezután kezdődött a roham, amely több hullámban egész nap tartott. Egy hadosztály esetenként kilenc-tíz hullámban is támadott. A hadsereg főerői csak akkor indultak meg, amikor az előrevetett osztagok a kijelölt objektumot elfoglalták. Ez a taktika azonban az ellenségnek nem hozott sikert. A néphadsereg csapatai visszaverték a támadásokat. Az ellenségnek csak a harmadik napra sikerült né-

hány támpontot felszámolnia a biztosítási övben. Több támpont 9—10-szer cserélt gazdát.

Augusztus 24-én az ellenség, miután több mint 16 000 főt vesztett halottakban és sebesültekben, beszüntette a támadást. Csapatai átcsoportosítása után újabb rohamot akart indítani, ezt azonban nem sikerült megvalósítania. Augusztus 26-án a néphadsereg 6. és 12. lövészadosztálya ellencsapást hajtott végre az 5. liszinmanista és a 2. amerikai gyaloghadosztály csatlakozásán és három napig tartó elkeseredett harcban az ellenséget kiinduló állásaiba vetette vissza, néhány helyen pedig mintegy 5 km-re benyomultak az ellenség állásaiba. Az ellen-csapás során az ellenséges csapatok 8103 főt vesztettek halottakban, sebesültekben és hadifoglyokban.

Augusztus 31-én a felek közötti harctevékenységben hadműveleti szünet következett be. Ez azonban nem tartott sokáig. Szeptember 13-án az ellenség három ezrednyi erővel, repülő és tüzérségi támogatással rohamot indított a néphadsereg erői ellen, de kísérlete megtört a néphadsereg katonáinak ellenállásán.

Szeptember 18-án az ellenség felfüggesztette nyári támadását. Hatalmas veszteségei ellenére (78 800 halott és sebesült — köztük 2200 amerikai) csak az arcvonal néhány részén tudott egy keveset előrenyomulni. Lényegében az 1951. évi nyári támadás céljai közül egyet sem tudtak megvalósítani.

Az intervenciók a támadás után beállt szünetet nem töltötték tétlenül. Gyors ütemben átcsoportosították csapataikat, biztosították anyagi eszközökkel történő feltöltésüket és úgy tervezték, hogy szeptember végén erős csapást mérnek a néphadsereg egységeire. Arra számítottak, hogy az őszi támadás során Csörvön irányába mért csapással, valamint az arcvonal keleti részén kifejtendő aktív tevékenységgel kedvező feltételeket teremtenek Keszöng hadműveletileg fontos körzetének az elfoglalásához, s ezzel lehetőség nyílik támadásuk kifejlesztéséhez.

Szeptember 29-én az intervenciók megkezdték a támadást. Ismét véres harcok bontakoztak ki. Minden támpont többször is gazdát cserélt. A népi erők néhány századában csak 10—30 ember maradt életben, de szilárdan tartották állásaikat. Az ellenség, miután 22 000 emberét elvesztette, de jelentős eredményt nem ért el, október 8-án beszüntette a támadást. Az arcvonal egyes részein sikerült csak elfoglalnia néhány magaslatot és lakott helységet, s 3—4 km-re beékelődnie a népi erők védelmébe. Az arcvonal nyugati részén leállított támadást az amerikai parancsnokság az arcvonal keleti szakaszán újította fel.

1951. október 8-án a 2. amerikai és a 8. dél-koreai hadosztály 40 harckocsi támogatásával támadásba ment át a Kotungolba vezető úton. Október 10-re az ellenségnek sikerült mintegy 6 km-t előrenyomlania, de ott megállásra kényszerült és le kellett mondania a város elfoglalásáról. A háromnapos harcban az intervenciók 7696 embert vesztettek.

Október 13-án az ellenség felújította támadását Kűmszöng irányában. A harcba vetett két amerikai (7. és 24.) és két dél-koreai (2. és

6.) hadosztályt kétszáz harcokosi támogatta. A három napig tartó elkeseredett harcokban az ellenség csak 1—2 km-t tudott előrehaladni.

A Koreai Néphadsereg szívósan védte állásait, mesterien kihasználta a terep adta lehetőségeket, bátran megkerülte az ellenség szárnyait és határozott ellenlökéseket hajtott végre.

Az arcvonal keleti szakaszán megindított támadással egyidejűleg az ellenség csapásokat mért a néphadsereg csapataira Kotungol térségében, valamint a 1211-es és az 1052-es magaslatok körzetében. Ezek a magaslatok a néphadsereg hősi helytállásának szimbólumává váltak. A magaslatok két út találkozásánál fekszenek, uralják a környező terepet, az amerikaiak tehát minden áron el akarták foglalni, hogy biztosítsák csapataik előremozgását észak felé. Érthető, hogy ezekért a magaslatokért rendkívül véres harc dúlt. A harminc napig tartó véres csatában a néphadsereg harcosai szétverték a liszinmanisták két hadosztályát. A támadás folytatásáról az ellenség kénytelen volt lemondani, október 22-én pedig végleg leállítani.

Az intervenciósook őszi támadásának visszaverése során a néphadsereg csapatai megsemmisítették, illetve foglyul ejtették az ellenség 79 000 katonáját és tisztjét. Az agresszoroknak néhány helyen sikerült beékelődni a népi erők védelmébe: a nyugati arcvonalszakaszon 3—4, a keletin pedig 6—9 km mélységben.

A támadási szünetet az amerikaiak arra használták fel, hogy felújítsák a béketárgyalásokat. Október 25-én mindkét fél delegációja folytatta együttes ülését Panmunzsomban. Október 27-én azonban az amerikaiak váratlanul ismét megszakították a tárgyalást és az arcvonal keleti részén az 1211-es és 1052-es magassági pont körzetében újabb támadást indítottak. Sikert azonban most sem tudtak elérni.

Ugyanezen a napon az amerikaiak kénytelenek voltak elfogadni a KNDK javaslatát a demarkációs vonalról, amelyet ott húztak meg, ahol az adott időben a csapatok tartózkodtak.

Az ellenség őszi támadásának visszaverése után a néphadsereg főparancsnoksága 1951. október 30. és november vége között több támadó harctevékenység végrehajtását határozta el azzal a céllal, hogy megjavítsa a csapatok helyzetét és ezzel egyidejűleg műszakilag megerősítse a védelmet.

Az élőerők és a technika fokozottabb megóvása érdekében a néphadsereg csapatai földalatti óvóhelyek építéséhez kezdtek, mivel a tábori fedezékek nem nyújtottak kellő védelmet a bombák, a napalm és a nagyobb tüzérségi lövedékek ellen. Az első időben a földalatti berendezések egy személy, vagy egy szakasz számára készültek és nagyon egyszerűek voltak. A későbbiek folyamán ezeket fokozatosan kiépítették és alagúttal kötötték össze. Az alagutakban már szakaszokat, századokat tudtak elhelyezni. Egy zászlóalj védőkörletében 450—500 m alagúrendszer volt. E földalatti berendezések a továbbiakban nagy szerepet játszottak a néphadsereg védelmi harcában.

A nyári és az őszi támadások során az amerikai parancsnokság nagy tömegben alkalmazta a bombázó légierőt, amely főleg a néphadsereg

utánpótlási vonalaira mért csapásokat. A vezérkar a légierő számára új tervet dolgozott ki. Ennek értelmében a bombázóknak minden vasúti és olyan közúti vonalat meg kellett semmisíteniük, melyeken az utánpótlás lehetséges volt.

E tervben a 38°15' és a 39°15' északi szélesség közötti területet jelölték ki a bombázások célpontjaként, ahol a legkeskenyebb volt a félsziget. Az úthálózatot ezen a területen nyolc részre osztották fel: a három legnyugatibbat az 5. amerikai légi hadsereg számára, a két középsőt a 77. hadműveleti magassabbegység repülőgép-anyaghajói számára,⁴¹ a három keletit pedig a tengerészgyalogság 1. repülőegysége számára jelölték ki tevékenységi területként. Az intervenciók ezen a területen megsemmisítettek minden gépkocsit, minden hidat és minden más objektumot. Az amerikaiak ezt a hadműveletet a „Megfojtás” elnevezéssel illették. Azt remélték, hogy ez a módszer teljesen lehetetlenné teszi a néphadsereg ellátását élelemmel, fegyverrel és technikával. És valóban komoly problémát is okoztak. A főparancsnokság intézkedéseket hozott a vasút és a közlekedési utak gyors helyreállítására és az amerikai légierő elleni tevékenységre.

1951 augusztusában a KN reaktív repülőgépei fokozták tevékenységüket. Főképpen a szállítmányok védelmét biztosították. A Vönszan—Phjöngjang közötti kelet—nyugati irányú fontos útvonalat olyan sűrűn látták el légvédelmi tüzérséggel, hogy az amerikaiak egyenesen a „Hálál völgyé”-nek nevezték. A vasútépítő alakulatok gyors ütemben építették újjá az utakat és hidakat. Az utak mentén 1—3 km távolságban őrszemek álltak, akik segítettek abban, hogy a gépkocsik bekapcsolt fényszórókkal közlekedhessenek. Az ellenséges gépek megjelenésekor — az őrszemek jelzésére — a gépkocsik leoltották fényszóróikat és fedett területre húzódtak. Ez a módszer nagyban megnövelte a gépkocsiszállítások eredményességét.

A Legfelsőbb Parancsnokság intézkedései eredményeképpen az ellenség „Megfojtás” hadművelete nem érte el a célját. Ezt elismerték maguk az amerikaiak is. „A nyár végére világossá vált — írták Cagle és Manson hadtörténészek —, hogy a »Megfojtás« elnevezésű hadművelet megbukott.”⁴²

Mivel az említett légi hadművelet nem hozott kellő eredményt, az amerikai hadvezetés az 1951. szeptember—december közötti időben légierőjének fő erő kifejtését a Szinanzsu—Szipu—Szuncshön háromszög vasúti közlekedésének lerombolására fordította. Az ellenség naponként öt esetben bombázta Szinanzsu, Keszöng és Szuncshön körzeteit. Az amerikai agresszorok légitámadásai azonban megtörttek a néphadsereg légvédelmének szilárdságán.

Agresszív terveik csődjéről megbizonyosodva az amerikai imperialisták ismét visszatértek a béketárgyalásokhoz.

⁴¹ E hadműveleti magasabbegység állományaiba tartozott a „Leythe”, a „Walley Forge”, a „Phillippine Sea” és a „Princeton” repülőgép-anyahajó.

⁴² M. Cagle, F. Manson: Tengeri háború Koreában, 213. o.

Hadjárat 1952-ben

1952 elején a Koreai Néphadsereg Főparancsnoksága kidolgozta a hosszantartó harctevékenységet és az aktív védelem hadászati tervét. A csapatoknak megparancsolta, hogy tökéletesítsék védelmi állásaikat, építsenek új közlekedési utakat és javítsák meg a hadtápmunkát. Kiépült három összefüggő védőöv, lépcsőzetesen elhelyezkedő tűzfészekkel. A védelmi rendszer alapját a század-támpontok képezték. Ezek központjai az alagutak voltak. A védelem mélysége elérte a 30—50 km-t.

Tovább korszerűsödött a tengeri deszantok elleni védelem is. A nyugati és keleti tengerpartokon támpontrendszerű védelmet építettek ki 15—30 km mélységben. A biztosítási öv a tengerpartig terjedt. A tüzérség és a harckocsikat a biztosítási öv közelében összpontosították, ami lehetővé tette, hogy az ellenséges deszantra már a part megközelítése idején tüzet nyissanak. Közvetlenül a víz szélén drótakadály volt, és nagy kiterjedésű aknamező. A tengerpart több részét előkészítették elárasztásra. Különösen erős védelmet építettek ki a deszantok ellen a nagyobb városok és csomópontok irányában, ahol a hely különösen alkalmas volt a deszantok partra tevésére.

A tüzérség gyakran nyitott váratlan, de igen pontos tüzet a partok közelében cirkáló ellenséges hajókra. Előfordult, hogy a partvédelmi ütegek csak akkor kezdték meg a tüzelést, amikor a hajók egész közel merészkedtek a partokhoz. Ezzel a módszerrel rongálták meg pl. 1952. május 7-én az egyik amerikai torpedórombolót, majd szeptember 19-én egy másikat is.⁴³

A deszant elleni védelemben a harckocsik a gyaloghadosztályok állományában tevékenykedtek. A harckocsik egy része a parton volt elhelyezve, a nagyobbik része pedig tartalékban volt az ellenlökésre kijelölt terepszakaszon. Az ilyenformán kiépített védelmi rendszer leközdhetetlen volt az ellenség számára.

A harckocsik elleni védelem gerincét a tüzérség alkotta, mely részben páncélelhárító körletből közvetlen irányzással tüzelt, részben pedig fedett tüzelő állásból. A páncélelhárító körletekben a lövegek száma 5—7 db volt. A páncéltörő lövegekből 10—12 cső jutott egy arconalkilométerre.

Jelentősen megjavult a légvédelem. A közlekedés védelmét repülőgépek, légvédelmi tüzérség és fényszórós csapatok látták el. A légvédelmi csapatokból és lövészalegységekből a csapatoknál tűzcsoportokat hoztak létre — a harcrend, az objektumok és a csapathadtáp légi biztosítására.

Átszervezték a hadtápszolgálatot, aminek eredményeképpen megjavult a csapatok ellátása.

A népi erők csoportosításában 1952 elején csupán annyi változás történt, hogy a korábbi védelmi hadműveletekhez képest most mélyebb volt a harcrendjük. A fővédőövet az első lépcső hadosztályai szállták meg, a másodikat a hadtest második lépcső hadosztályai, a harmadikat

⁴³ Uo. 273. o.

pedig a hadsereg második lépcsőben levő hadteste és a hadműveleti tartalékok. A csapatoknak ez a csoportosítása biztosította az aktív védelmi harc megvívását és a csapatok gyors átcsoportosítását a veszélyeztetett irányokba.

Az ellenséges csapatok csoportosításában sem történt alapvető változás. Felépítésük egylépcsős volt. Az első lépcsőben 15 hadosztály volt, tartalékban pedig három. Védelmi rendszerük két védőövön állt, mélysége elérte a 20—45 km-t. A védelmi rendszer alapját a zászlóalj ellenállási csomópontok alkották, amelyeket árokrendszerek, alagutak és közlekedő árkok kötöttek össze. A védelmet körkörös szervezték meg. Az ellenállási csomópontok közötti hézagokat tüzérségi tűzzel és műszaki akadályokkal zárták le. A fent említett két védőövön kívül az ellenség a mélységben még két védelmi terepszakasszal rendelkezett. Az egyik Szuvön, Vönzsü vonalában, a másik pedig a Nak-tong folyó mentén húzódott. Ezeket a terepszakaszokat csapatokkal nem szállták meg.

A néphadsereg légvédelmének erősödése és a reaktív vadászgépek megjelenése arra kényszerítette az intervenciókat, hogy repülőtérmeghódításukat a hátország objektumai ellen az éjszakai órákban hajtsák végre, nagy mennyiségű gép bevetésével és erős vadászkísérettel.

Az amerikai haditengerészet továbbra is blokádnál tartotta a koreai partokat.

A Koreai Néphadsereg aktivitása 1952-ben jelentősen megnőtt. Csúpan április 1—8-a között mintegy 650 rohamot és ellenlökést hajtottak végre és ezek során jelentős veszteségeket okoztak az ellenségnek.

1952 tavaszán a néphadsereg csapatai körében széles körű mesterlövész-mozgalom kezdődött. A megszervezett tanfolyamokon rövid idő alatt mintegy 5892 mesterlövészt képeztek ki. Ezek a mesterlövészek 1952. márciusától decemberéig mintegy 10 727 ellenséges katonát és tisztet semmisítettek meg.⁴⁴ A néphadsereg sok katonáját tüntették ki a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Hőse címmel.

Az ellenség védelme elleni támadás egyik elfogadott módszere volt a tüzérségi tűzzel támogatott rohamcsapatok éjszakai harcászati méretű rohama. Ilyen rohamcsoporthoz hadosztályonként ötöt-hatot hoztak létre, század, illetve zászlóalj erőben. Ezek a csoportok az egyes ellenséges támpontok ellen tevékenykedtek. A rohamot tüzérségi tűz előzte meg.

Széles körben elterjedt az ellenséges repülőgépek elleni lövész vadászcsoporthoz tevékenysége is, amelyekből ötöt-nyolcat hoztak létre hadosztályonként. Fegyverzetük állványos géppuskából, páncéltörő puskából és egyszerű puskából állt.⁴⁵ Ezek a csoportok a védelemre kijelölt objektumtól mintegy 150—200 m-re helyezkedtek el, s innen tüzeltek a támadó repülőgépekre. E tevékenység során különösen kitűnt Pak Ben Gük alegysége, amely 260 ellenséges repülőgépet lőtt le, illetve rongált meg. Az alegység egyik csoportja Hon Szen Han

⁴⁴ A koreai nép igazságos honvédő felszabadító háborújának története. 270. o.

⁴⁵ A csoport állományába 18—30 lövész tartozott, 1—2 golyószóró, egy állványos géppuska, 2—3 páncéltörő puska, egy nagy űrméretű légvédelmi géppuska vagy kis űrméretű légvédelmi ágyú, 5—6 puska fegyverzettel.

vezetésével két nap alatt 8 ellenséges gépet lőtt le, 4-et pedig megromgált. A néphadsereg minden harcosa ismerte Kim Gi U nevét, akinek állványos géppuskás osztaga 11 ellenséges gépet semmisített meg.

Nagyon elterjedt volt ez a mozgalom a néphadseregben szolgáló női katonák körében is, akik legalább olyan eredményeket értek el, mint a férfiak. A női csoportok vezetői közül ismertebb Pik Ke Szun és Li Man Szuk neve.⁴⁶

A koreai nép ellenállásának megtörése céljából az amerikai imperialisták 1952. januártól biológiai és vegyi fegyverek alkalmazásához folyamodtak. Csupán az 1952. januárjától márciusig tartó időszakban az amerikaiak az ország több mint 400 körzetében 70 esetben dobtak le bakteriológiai bombákat és különböző mikróbákkal töltött eszközöket a polgári lakosság pusztítására.⁴⁷

A bakteriológiai fegyverek közül az amerikai imperialisták főként a különböző fertőző betegségeket (dizantériát, kolerát stb.) terjesztő rovarokat alkalmazták. Ezeket speciális bombákban, csomagokban és tartályokban elhelyezve repülőgépekről dobták le, de fölhasználták terjesztésükre a tüzérségi lövedékeket is. A napvilágra hozott tények ellenére az intervenciók e cselkedeteiket igyekeztek tagadni. Az amerikai imperialisták bűnös tevékenysége azonban az egész világ előtt lelepleződött. 1952 márciusában Koreába érkezett a Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetségének küldöttsége, amely az USA bakteriológiai háborúját és más háborús bűneit vizsgálta ki. E vizsgálatok végkövetkeztetéseként megállapították, hogy a bakteriológiai fegyverek felhasználásával az USA a koreai népet ki akarta irtani.

A bakteriológiai fegyverek használata az egész világ haladó közvéleményének felháborodását váltotta ki. Az ENSZ 1952. júniusi rendkívüli ülésén külön felhívást fogadtak el a bakteriológiai háború ellen. Ebben a következők olvashatók: „Felhívunk minden jóakarátú férfit és nőt, hogy követeljék a bakteriológiai háború beszüntetését és a bakteriológiai fegyverek betiltását...”⁴⁸

A biológiai fegyverek bevetésével egyidőben a néphadsereg főparancsnoksága egy sor intézkedést léptetett életbe. A népet és a hadsereg minden harcosát megfelelő oltásokkal látták el. A vakcinákat a Szovjetunió szállította. A járványok megelőzése érdekében az utakon figyelőállomásokat és mozgó járványellenőrző járóőrket állítottak fel. Megszervezték a vízellátás ellenőrzését is, a lakott helyeken és a csapatoknál egyaránt. A bevezetett intézkedések meghiúsították az ellenség bűnös tevékenységének eredményességét.

A bakteriológiai fegyverekkel az agresszorok vegyi fegyvereket is bevetettek. 1952. február 27-től április 9-ig pl. az amerikaiak mintegy 33 esetben támadták a néphadsereg állásait gázzal töltött tüzérségi lövedékekkel.⁴⁹ 1951. május 6-án három B—29-es repülőgép vegyi bom-

⁴⁶ A repülőgép elleni lövész vadászok három gép lelővése után kapták meg a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Hőse címet, hat gép megsemmisítése után a Kétszeres Hős kitüntetését.

⁴⁷ Az amerikai imperialista agressziós csapatok bűnös tevékenységéről Koreában. Idegen nyelvű kiadó. Phjongjang, 1970. 24. o.

⁴⁸ Az ENSZ rendkívüli ülészaka. Berlin, 1952. július 1—6. Határozat, jelentés és dokumentumok. *Novoje Vremja* 1952. 28. sz. melléklete.

⁴⁹ A koreai nép igazságos honvédő felszabadító háborújának története. 272. o.

bákat dobott Nampho városára, minek következtében 1379 fő halt meg, köztük 480 fulladás által.⁵⁰

Az intervenciók a gázt a hadifoglyok elpusztítására is felhasználták. 1952. május 18-án és június 10-én a Kocszsedo-szigeten levő 76-os táborban alkalmaztak különböző összetételű gázokat a hadifoglyok ellen.

Az említett nemzetközi jogászbizottság azt is megállapította, hogy az USA bűnös módon megszegte az 1907. évi hágai és az 1925. évi genfi nemzetközi egyezményeket, amelyek megtiltják a hadviselő feleknek bakteriológiai és vegyi fegyverek használatát a háborúban.⁵¹

1952 szeptemberében a KN Főparancsnoksága elhatározta, hogy az ellenségre, korlátozott céllal, váratlan csapást mér az arcvonaltól nyugati szakaszán. Az elgondolás az volt, hogy „előzzék meg az ellenség valószínű támadását, kényszerítsék rájuk saját akaratukat, jelentős veszteséget okozzanak neki előerőben, s a csapatok edződjenek és tapasztalatokra tegyenek szert.” A főparancsnokság azzal számolt, hogy a harctevékenységgel elfoglalják az ellenség több támpontját és ezzel kedvező feltételeket hoznak létre a további tevékenységhez.

A támadáshoz való előkészület idején több földalatti átjárót készítettek, amelyek biztosították a csapatok felfejlődését a rohamhoz. Az egységparancsnokok az együttműködést a terepen dolgozták ki, meghatározva a kapcsolatok tartásának rendjét. A csapatoknál mindenütt átfogó pártpolitikai felkészítés folyt.

A KN és a KNÖ csapatai szeptember 18. és október 3. között mintegy 20 esetben hajtottak végre támadást az ellenség 20 objektuma ellen, több helyen kedvező állásokat foglaltak el és az ellenség számos ellenlökését hiúsították meg. Az intervenciók vesztesége elérte a 10 000 főt.

1952. október 6-án a népi erők mintegy 180 km-es arcvonalszakaszon ismét támadásba mentek át 660 löveg és aknavető támogatásával. A harcok során a biztosítási övben levő magaslatokról az ellenséget visszavetették. Az amerikai és liszinmanista csapatok egy sor véres ellenlökést hajtottak végre, hogy visszaszerezzék elvesztett állásaikat. Csupán október 6-a és 15-e között a néphadsereg alegységei több mint 250 ellenlökést hárítottak el, amelyeket az ellenség század, vagy ennél nagyobb erővel hajtott végre. A harctevékenység október 31-én befejeződött.

A korlátozott céllal indított támadás idején az ellenség halottakban és sebesültekben 27 268 katonát és tisztet, valamint 89 löveget és aknavetőt és 141 harckocsit veszített. A néphadsereg az ellenség több fontos támpontját elfoglalta.

1952-ben az amerikai parancsnokság a panmunzsomi konferencián arra törekedett, hogy a hadifoglyocseréről igazságtalan határozatot fogadtasson el.

A nemzetközi megállapodások — köztük az 1949. évi genfi konvenció — értelmében a hadifoglyoknak a háború befejezése után vissza

⁵⁰ A tények beszélnek. 234—235. o.

⁵¹ Uo. 235—236. o.

kell térni hazájukban. Az amerikai delegáció azonban azt akarta elérni, hogy a hadifogolycserét 1:1-hez alapon bonyolítsák le.⁵² Vagyis a szerződések figyelmen kívül hagyásával az amerikaiak saját hadifoglyaikat teljes egészében ki akarták szabadítani, ugyanakkor a békekötés után fogságban akarták tartani a népi erők sok katonáját (ezek száma ugyanis sokkal több volt, mint a népi erők fogságában levő amerikaiak). Az agresszornak e törvénytelen követeléssel a népi erők képviselői természetesen nem érthettek egyet.

Ekkor az amerikai parancsnokság kijelentette, hogy a KN és KNÖ hadifogságban levő katonái „nem akarnak” visszatérni hazájukba, és felvetették az ún. „önkéntes hazatérés” kérdését. Miután pedig meggyőződtek, hogy e törvénytelen követelésük sem talál támogatásra, az amerikai delegáció 1952. október 8-án félbeszakította a tárgyalásokat.

Az intervenciók Kümhva térségében hat napig tartó nagyszabású támadó harctevékenységekbe kezdtek, azt remélve, hogy ezzel nyomást gyakorolhatnak a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságra. Ez a támadó hadművelet volt az ellenség utolsó nagy támadása ebben a háborúban. A népi erők sikeres harctevékenysége, melynek során visszaverték ezt a támadást, a kümhavi védelmi hadművelet néven vonult be a történelembe.

*

1952-ben Eisenhower lett az Amerikai Egyesült Államok elnöke, aki teljes egészében támogatta a koreai agressziót. Az új elnök kormánya nem szándékozott a békét megteremteni Koreában. Az őt támogató csoportok azt követelték, hogy az „üzleti tevékenység serkentése” érdekében folytatni kell a koreai háborút. Az amerikai monopóliumok egyik lapja, a *Business Week* a következőket írta: „A megbékélés az üzleti tevékenység előre megjósolt csökkenését szinte elkerülhetlenné teszi... A csökkenés a vártnál előbb és nagyobb mértékben bekövetkezhet. A tűz beszüntetésére tett kísérlet csődbe jutása viszont ösztönző erőként jelentkezik.”⁵³

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormánya, a Szovjetunió segítségével, a béketárgyalások folyamán állhatatosan törekedett a koreai konfliktus békés rendezésére. Mindemellett tovább erősítette hadseregét, jól ismerve az amerikaiak álnokságát. 1952. december 31-én a KNDK Legfelsőbb Népi Gyűlésének Elnöksége rendeletet adott ki a parancsnoki állomány rendfokozati viszonyainak visszaállításáról. A rendelet értelmében bevezették a vállapok, a paszomány, a karjelzősek használatát és új egyenruhát rendszeresítettek.

A néphadsereg további megszilárdításában nagy jelentőségű volt az 1952. december végén lezajlott magasabb parancsnoki értekezlet. Ezen az értekezleten Kim Ir Szen marsall főparancsnok kijelentette, hogy a néphadsereg félelmetes erővé fejlődött. Aláhúzta, hogy a KNDK hadserege rendelkezik minden szükséges eszközzel az amerikai impe-

⁵² A koreai nép igazságos honvédő felszabadító háborújának története. 237. o.

⁵³ *Business Week* 1952. november 28.

rialisták és liszinmanista csatlósaiak feletti győzelem kivívásához és hazája függetlenségének és egységének helyreállításához.

Az értekezleten rámutattak, hogy a Koreai Néphadsereg létszáma 1952 végére megháromszorozódott. Megegyezett a lövészadosztályok tüzereje is, 1951-hez viszonyítva mintegy háromszorosára.⁵⁴

Jelentősen megjavult a helyzet a tisztii állományt illetően. A hadsereg elegendő hivatásos és tartalékos tiszttel rendelkezett. 1952-ben a parancsnoki állomány mintegy 45%-a végzett továbbképző tanfolyamot, ennek eredményeként tovább emelkedett katonai és politikai képzettségük.

1952 decemberében ülésezett a Koreai Munkapárt Központi Bizottságának V. plénuma, mely nagy szerepet játszott a népi erők mozgósításában. A plénum határozata leszögezte, hogy a koreai nép és fegyveres ereje a munkapárt vezetésével olyan összeforrottságot és határozottságot mutatott a haza szabadságának és függetlenségének védelmében, hogy az intervenciók nem tudták elérni bűnös céljaikat. A plénum hatására még jobban megerősödött a koreai nép és a hadsereg hite az ellenség fölötti végső győzelemben.

Az 1953. évi hadjárat

Az 1953. évi hadjárat folyamán a néphadsereg az arcvonal teljes szélességében helyreállította és tovább korszerűsítette az 1952-ben megrongálódott védelmi berendezéseket. A tengerpart nyugati és keleti részein befejeződött az alagútrendszer berendezése. A csapatok a tengeri deszant elhárítás több variációját dolgozták ki, és nagy figyelmet fordítottak arra, hogy még a part elérése előtt komoly veszteséget okozzanak az ellenségnek.

Jelentős munkát végeztek a csapatok közlekedését és ellátását biztosító utak megjavításában. 1953 elején helyreállítottak két főirányú vasútvonalat, kijavítottak négy országos közlekedési utat. Február végére a csapatokat nagy mennyiségű élelmiszer-készlettel (nyolc havi ellátmány) látták el, tárolásukra nagy befogadóképességű föld alatti raktárakat építettek. Feltöltötték a csapatok személyi és haditechnikai állományát.

1953 januárjában az amerikai agresszorok újabb támadó hadműveletet indítottak. A Koreai Munkapárt Központi Bizottsága levélben fordult a dolgozókhöz: minden erőt mozgósítsanak az ellenség visszaverésére. A levél megvitatása során az üzemekben, intézményekben és a csapatoknál a néptömegek kifejezésre juttatták, hogy készek az ellenséggel megvívandó harcra, legyen az bármilyen erős.

A néphadsereg szilárd védelmén ezúttal is megtört az ellenség ereje. Miután jelentős veszteséget szenvedett élőerőben és technikában, kénytelen volt felhagyni a további támadó harctevékenységgel, és le kellett mondania a deszant-hadműveletek végrehajtásáról is. Az inter-

⁵⁴ *Kim Ir Szen*: A koreai nép igazságos honvéd felszabadító háborúja a szabadságért és függetlenségért. 242—243. o.

⁵⁵ *Kim Ir Szen*: Válogatott Művei. Phjongjang, 1970. 429—434. o.

venciósok azonban nem szüntették be az aktív tevékenységet. Az amerikai légerő tovább folytatta az utak, vasutak és más fontos objektumok bombázását.⁵⁶ Ezenkívül sorozatos csapásokat mért a néphadsereg harcászati és hadművelleti területeire. Az amerikai tüzérség januárban 20 000, februárban pedig 33 000 lövedéket lőtt ki a népi erők védelmi állásaira.

Nagy aktivitást fejtettek ki az ellenség gyalogos egységei is. Január 25-én támadást indítottak a Csörvön nyugati területén levő „T” magaslat ellen. Az intervenciósok tíz napon keresztül bombázták és lőtték ezt a magaslatot, majd egy zászlóalj, páncélosok támogatásával, rohamot indított ellene. A Koreai Néphadsereg alegységei az alagutakra támaszkodva megállították az ellenség rohamát, majd nagy veszteséget okozva arra kényszerítették, hogy kiinduló állásába vonuljon vissza. Hasonló eredményességgel verték vissza a népi erők az ellenség más helyen indított rohamait is.

1953-ban tovább szélesedett a mesterlövész-mozgalom. Az év első négy hónapjában a mesterlövészek az ellenség 13 130 katonáját és tisztjét semmisítették meg.

A néphadsereg aktív tevékenysége és a hadtápmunka megjavulása kedvező feltételt teremtett a nyári támadáshoz. Ez a támadás három hatalmas csapás végrehajtásából állt. Az elsőt az arcvonal nyugati szakaszán mérték május 13—26. között. A második csapásra május 27—június 15. között került sor. A harmadik csapást Kümhva körzetében hajtották végre június 15—18. között. A néphadsereg e három hadművelletben összesen mintegy 77 000 fős veszteséget okozott az ellenségnek. Az arcvonal Keszöngtől kissé déli irányba tolódott el.

Az amerikai parancsnokság a néphadsereg újabb hatalmas csapásától tartva 1953. július közepén aláírta az összes hadifogoly hazatelepitéséről és a demarkációs vonal kijelöléséről szóló egyezményt. 1953. július 27-én az intervenciósok kénytelenek voltak aláírni a fegyverszüneti egyezményt is. Ennek értelmében 1953. július 27-én 22 órakor a felek az arcvonal teljes szélességében beszüntették a harctevékenységet, majd 31-én mindkét fél 2 km-re vonult vissza az érintkezési vonaltól, s ezzel létrehozták a 4 km széles demilitarizált övezetet. Az arcvonal azon a vonalon húzódott, amelyről az imperialisták megindították agressziójukat a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság ellen.

A KN és a KNÖ csapatai a nyári harctevékenység során mintegy 15 km mélységig hatoltak be az ellenség védelmébe, megsemmisítették több mint 120 000 emberét és 240 km² területet szabadítottak fel a megszállás alól.

A néphadsereg tevékenysége ebben a hadművelletben sokkal határozottabb jellegű volt, mint az állásháború időszakában lezajlott hadműveletekben. Az egységek és magasabbegységek bátran küzdöttek az éjszakai harcokban, mesterien kerítették be és semmisítették meg az ellenséges támpontokat. A hadművellet igazolta a főparancsnokság azon elgondolását, hogy gondos előkészülettel, és az ellenségre mért nagy csapással kisebb erők felhasználásával is nagy sikereket lehet elérni.

⁵⁶ J. Stewart: i. m. 151. o.

Az állásháború időszakában a Koreai Néphadsereg meghiúsította az amerikai agresszorok elgondolásait. Az intervenciók támadásai az arcvonalon, a barbár légitámadások a háttér ellen nem hozták meg számukra a várt sikert. Fegyveres erők minden erőfeszítése a néphadsereg szinte leküzdhetetlen védelmével, katonáinak állhatatosságával és hősiességével találkozott.

A háborúnak ennek az időszakában a néphadsereg csapatai további lépéseket tettek előre az aktív védelem megszervezésében és megvívásában. A mozgóháború idején védelmük hevenyészett jellegű volt, minek következtében nagy veszteségeket szenvedtek az ellenség repülőitől és tüzérségétől, az állásháború időszakában a védelem alapját már az alagútrendszer képezte, így a veszteségek jelentősen csökkentek. Az alagutakra épülő támpontrendszerű védelem a hegyes terepen a legjobb rendszernek bizonyult és mintegy 42%-kal csökkentette a csapatok veszteségeit.

Sokat fejlődött a néphadsereg a deszant elleni védelem megszervezése terén is. 1952 elejére a nyugati és a keleti tengerparton mintegy 15—30 km mélységű védőövet hoztak létre. A csapatok a biztosítási öv közelében helyezkedtek el, ami lehetővé tette, hogy a part elérése előtt visszaverjék az ellenséges deszantot.

A harctevékenység során nagy szerepet játszottak a műszaki csapatok és alegységek. Az ellenség tömeges légitámadásai az utak és a hidak ellen arra kényszerítette a főparancsnokságot, hogy a műszaki csapatok nagy részét híd- és útépitő munkára használja fel. Ehhez azonban a szervezetszerű erő és eszköz nem volt elegendő. Ezért az építőmunkában, az utak, hidak, átkelőhelyek javításában, a csapatokkal együtt részt vett a polgári lakosság is.

Tovább javult a csapatvezetés színvonala is. Ez a híradó eszközök különböző fajtáinak komplex felhasználásában mutatkozott meg.

Az állásháború időszakában jelentősen megjavult a csapatoknál a pártpolitikai munka. A párt- és politikai szervek munkájuk során a védelem bevehetetlenségének biztosítására, a személyi állomány állhatatosságának, bátorságának fejlesztésére fordították a fő figyelmet. Széles körben népszerűsítették a katonák hősi tetteit, a csapatok harci sikereit. A harcokban kitűnt katonák és tiszthelyettesek a parancsnokságtól elismerő levelet kaptak. Ilyen leveleket küldtek a hősök szüleinek is. A csapatok harckészségét emelték a kiváló katonák konferenciái a hadseregnél, a magasabbegységeknél és csapatoknál, továbbá a tiszti állomány részére szervezett katonai és politikai továbbképző foglalkozások.

Az amerikai és a liszinmanista csapatok védelmi harceljárását az jellemezte, hogy — szemben a manőverező időszyakkal — tartós védelemre rendelkeztek be az elfoglalt területen. Védelmük két védőövből állt, s a védelem mélysége elérte a 20—45 km-t. A védelmi rendszer alapját a századtámpontok és a zászlóalj ellenállási csomópontok képezték, amelyek lövészárkokkal és közlekedő árokkal voltak berendezve. A hézagokat tüzérségi tűzzel és műszaki zárakkal biztosították.

1952 tavaszától az amerikai csapatok is széles körben kezdték alkalmazni a föld alatti védelmi berendezéseket. Műszakilag azt a terepszakaszt építették ki a legjobban, amelyet a hadosztály főerői szálltak meg.

Az intervenciósook a műszaki munkák során sűrűn alkalmazták a műszaki gépeket, az előre elkészített fedezőket, amelyekből főképpen figyelőpontokat építettek. Ezeknek az eszközöknek az alkalmazásával képesek voltak arra, hogy az elfoglalt területeket 10—12 óra alatt műszakilag berendezzék.

A néphadsereg aktív tevékenysége arra kényszerítette az amerikaiakat, hogy a biztosítási öv előtt, a védelem mélységében és az utakon gyalogság elleni akadályokat létesítsenek. Széles körűen kezdték alkalmazni a napalm- és romboló aknákat, valamint a különböző jelző- és világító eszközöket. A második és harmadik állás magaslatain fényszórókat helyeztek el.

Az állásháború időszaka megmutatta, hogy védelemben az amerikai gyalogság tevékenysége nagyban függ a tüzérségtől és a légierőtől. Ha nem kapták meg ezek támogatását, nem tudtak eredményesen harcolni. Az amerikaiak korlátozott céllal indított támadás esetén a főcsapást általában a népi erők (KN—KNÖ) szárnyaira és csatlakozásaira mérték. A támadást raj, szakasz erővel kezdték, azután harcra vetettek egy-két századot, majd ezt követően léptek működésbe a főerők. Meglepetésszerű támadás esetén valamennyi erő egyszerre került alkalmazásra.

Az állásháború időszakáról szólva meg kell jegyezni, hogy ha az intervenciósook a harctevékenység 16—17. órájáig nem érték el sikert, akkor visszahúzódtak kiinduló állásaikba. Ha azonban sikert értek el, azonnal megkapaszkodtak az elfoglalt területen, esetenként műszakilag megerősítették és felkészültek a további harcra.

Az intervenciósook hatásos tüzeszközökkel rendelkeztek. A néphadsereg ellenlökéseinek elhárítására teljes egészében felhasználták a rendelkezésükre álló tüzérséget és légierőt.

Az amerikaiak védelemben a harckocsikat főképpen fedett tüzelőállásokból, a tüzérségi tűz megerősítésére használták. Légierjük fő erőfeszítése az állásháború időszakában alapvetően arra irányult, hogy a harctevékenység területét elszigetelje a hátszágtól. Ez irányú törekvésük azonban — saját bevallásuk szerint is — csak átmeneti sikereket hozott, mivel a néphadsereg légvédelmi eszközeinek mennyisége és minősége időközben jelentékenyen megnövekedett.

A légvédelem megerősödése és a MIG—15-ös repülőgépek megjelenése arra kényszerítette az amerikaiakat, hogy a hátszág elleni légitámadásaikat éjjel és nagy magasságból hajtsák végre.

Az Egyesült Államok haditengerészete az állásháború időszakában is folytatta Észak-Koreai blokádját és tűz alatt tartotta a partvidéket. A flotta légierője az 5. légi hadsereggel együtt támadta az ország fő objektumait és közlekedési útvonalait. Ezen kívül lezárta Vönszan kikötőjét, amely Korea északkeleti része és az arcvonal közötti összeköttetésben fontos közúti és vasúti csomópont volt.

Az Észak-Amerikai Egyesült Államok agressziója kemény próba elé állította a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság lakosságát. A nép és fegyveres ereje azonban a Koreai Munkapárt vezetésével kiálta ezt a próbát és megvédte hazája függetlenségét, szabadságát. A Koreai Néphadsereg a honvédő, felszabadító háborúban magas fokú hősiességet tanúsított. A háború folyamán több mint 746 000 harcost tüntettek ki a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság érdemrendjeivel és érmeivel, s közülük 481 fő kapta meg a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Hőse címet. Az intervenciók elleni súlyos harcokban a koreai nép segítséget kapott a világ összes békeszerető népeitől, de mindenekelőtt a nagy szovjet néptől.

A Szovjetunió következetesen és határozottan leleplezte az amerikai imperialisták koreai agresszióját, elítélte a koreai földön elkövetett gaztetteiket, a háború barbár módszerét, a bakteriológiai és vegyi fegyverek alkalmazását. Internacionalista kötelességét teljesítve a Szovjetunió nemcsak erkölcsi, hanem hatalmas anyagi támogatást is nyújtott a koreai népnek. A Szovjetunió és más szocialista országok önzetlen, baráti segítsége egyik döntő tényezője volt a koreai nép győzelmének.

Nagy szeretettel és elismeréssel szóltak erről a segítségről a koreaiak is. „A szovjet nép — írta Kim Ir Szen, a Koreai Munkapárt KB főtitkára — már Lenin életében magasra emelve az antiimperialista nemzeti-felszabadító harc zászlaját, nagyban hozzájárult a világ elnyomott népeinek felszabadító mozgalmához. A szovjet nép segítette népünket a japán imperializmus gyarmati igájának lerázásában, nagy anyagi és erkölcsi támogatást nyújtott népünknek a haza szabadságának és függetlenségének megvédéséért vívott harcában, az új társadalom felépítésében. Népünk nem felejtí el a szovjet nép internacionalista támogatását és segítségét. A koreai nép igen nagyra értékeli barátságát és összeforrottságát a szovjet néppel az imperialista- és amerikaellenes harcban.”⁵⁷

A koreai háborúban az amerikai imperialisták katonai, politikai és erkölcsi vereséget szenvedtek, miközben kegyetlen agresszorokként mutatkoznak az egész világ előtt.

Az amerikai imperialisták a koreai nép elleni háborújukban harcba vetették szárazföldi csapataik mintegy negyedrésztét, légierejük 35%-át és hadiflottájuk nagy részét. A háború idején az amerikaiak több mint 73 millió tonna hadianyagot szállítottak Koreába, háborús kiadásai pedig mintegy 20 milliárd dollárt emésztettek fel. Mégis sokszor kerültek az amerikai imperialisták nehéz helyzetbe, csapataik hatalmas veszteségeket szenvedtek. Az amerikai hadvezetés az atomfegyver bevetésének a gondolatával foglalkozott, s ez a fegyver állandóan bevetésre készen állt. A washingtoni stratégák még a megfelelő számitásokat is elvégezték. Az amerikai repülésügyi minisztérium hivatalos kiadványa, a „Légiháború Koreában” (1961-es kiadás), adatokat közöl arról, hogy egy 40 kilotonnás atombomba robbanása Toncsjön

⁵⁷ Pravda, 1970. április 16.

körzetében november 25-én éjjel 15—20 ezer embert semmisített volna meg és hasonló bomba ledobása Phjongjang, Csörvön, Kümhva körzetében 1950. december 27—29-én a KNO és a KN 96 ezer katonájának pusztulását eredményezte volna.⁵⁸

Az amerikai kormányzat mégsem merete elszánni magát erre a kockázatos lépésre. A döntő tényező, ami őt ettől visszatartotta, a szovjet atomfegyver volt. Ez volt az az eszköz, amely lehetetlenné tette a véres terv megvalósítását, s ezzel együtt egy új világháború lángra lobbantását.

Koreában vívott hódító háborújukban az amerikai imperialisták döntő szerepet szántak a légierőnek. Ennek megfelelően állandóan emelték repülőgépeik számát. 1950. június—szeptemberben a légierő 657 gépet számlált, egy év múlva ez a mennyiség már 1441 darabra emelkedett.⁵⁹ Az amerikaiak és szövetségeseik légiereje Koreában a háború folyamán mintegy 1 040 708 bevetést hajtott végre és mintegy 700 000 tonna bombát, illetve napalmot dobott le.⁶⁰ Barbár légitámadásaik következtében városok és falvak dőltek romba, s több tízezer békés polgár vesztette életét.

Mindezek ellenére, az amerikai és dél-koreai légierőnek nem sikerült elérnie, hogy elszigetelje az arcvonalat a háterszágtól, nem sikerült megbénítania a harcoló csapatok ellátását. Az amerikaiak maguk elismerik, hogy „az ellenség egy-egy véletlen harcokcsijának, vasúti mozdonyának, néhány tehergépkocsijának és kis létszámú előerőinek a megsemmisítéséért egy félmillió dollár értékű repülőgéppel kellett fizetni”.⁶¹

A koreai háború idején először jelent meg a hadszíntéren néhány új megsemmisítő eszköz és nagy mértékben használták fel az új fegyverfajtákat is. Eppen itt alkalmazta először az amerikai légierő a napalm-bombát a katonák és a polgári lakosság ellen. Először használták fel helikoptereket harcászati deszantok bevetésére. Mindkét fél először alkalmazott nagy tömegben reaktív repülőgépeket. Az intervenciók itt kezdték alkalmazni a reaktív vadászgépeket a bombázók kísérésére, valamint kis csoportokban és időben lépcsőzve — órjáratozó „védővadász”-ként. Mindez jelentősen növelte a légicsaták hevességét.

A koreai háborúban nagy szerepet szánt a Pentagon a katonai szállító repülőgépeknek. Az USA—Japán—Koreai légi útvonalon a szállító légierő mintegy 500 gépe teljesített szolgálatot. Ezek a gépek havonkénti átlagban 7625 katonát és 1720 tonna terhet szállítottak át az USA-ból Japánba, Japánból Koreába, magában Koreában pedig 42 000 katonát és 25 000 tonna terhet szállítottak.⁶²

Az amerikaiak a koreai háború folyamán különös jelentőséget tulajdonítottak a tengeri közlekedési utak feletti uralomnak. „A szárazföldi erők és a légierő hadműveletei — hangoztatták — teljes egészében a friss erők és ellátási eszközök szakadatlan áramlásától függtek, amelyeket főként a mérhetetlen Csendes-óceánon kellett átszállítani.”⁶³ A

⁵⁸ The Air Force in Korea. Washington, 1961. 63. o.

⁵⁹ United States Air Force in Korea 1950—1953. New York, 1961. 644. o.

⁶⁰ Uo. 662. o.

⁶¹ I. Stewart: i. m. 274. o.

⁶² United States Air Force in Korea 1950—1953. 669. o.

⁶³ M. Cagle, F. Manson: Tengeri háború Koreában. 363. o.

Csendes-óceánon légi úton átszállított minden tonna teherre a tengeri úton Koreába szállított eszközökből 270 tonnányi jutott.⁶⁴

Az intervenciók nagy figyelmet fordítottak a tengeri deszantok alkalmazására is. Az incshöni deszant-hadművelet a második világháború utáni legnagyobb deszant-hadművelet volt. Ennek végrehajtása nagyban befolyásolta a háború menetét. „Incshön ismételten megmutatta, hogy nem lehet lebecsülni a deszant-hadműveleteket.”⁶⁵

A koreai háború után az amerikai hadvezetés arra a következtetésre jutott, hogy az aknaszedő erők, a tengeri légierő és a deszant-csapatok szerepét nem lehet figyelmen kívül hagyni.⁶⁶ Nem véletlen, hogy éppen ez után a háború után kezdték meg az USA-ban a haditengerészeti erők, s ezen belül is a tengeralattjárók, a repülőgép-anyahajók, az aknaszedő erők és a tengerészgyalogság fejlesztését.

Az amerikai haditengerészet a koreai háborúban Korea tengeri elszigetelését kapta feladatul. Erre a 77. és 95. hadműveleti magasabbegységet jelölték ki. Korea partjainál állandóan 2—3 repülőgép-anyahajó, 1—2 cirkáló, 18—20 torpedóromboló és más őrhajó tartózkodott. Korea blokádja — az amerikai hadiflotta által megvalósított első nagy blokád.

A Koreát blokád alatt tartó hajók csapásokat mértek a tengerparti objektumokra és együttműködtek a szárazföldi csapatokkal is.

Az amerikai imperialisták, súlyosan megsértve a nemzetközi egyezményeket, a koreai háború idején bakteriológiai és vegyi fegyvereket is alkalmaztak. Ezek bevetésére a légierőt és a tűzérőseget használták fel. A Koreai Néphadsereg kitűnően szervezett védelme a bakteriológiai és vegyi fegyverek ellen megghiúsította az intervenciók terveit, a semmivel tette egyenlővé ezeknek a tömegpusztító eszközöknek a hatását.

A koreai háború tapasztalata arra figyelmeztet, hogy az USA imperialista körei a helyi háborúkat messzemenően felhasználják a fegyveres harc új eszközeinek a kipróbálására. Koreát a Pentagon sajátos gyakorlótérnek tekintette, ahol kipróbálhatja új fegyvereinek hatékonyságát. Itt vetették be először a reaktív vadászgépeket, a „hajó-föld” rakétákat, az M—26 „Pershing” és az M—46 „Patton” harckocsikat stb.

A Koreában lezajlott fegyveres harc tapasztalatai ismételten bebizonyították a hadászati tartalékok mozgósításának nagy jelentőségét. Az intervenciók éppen azért tudtak Incshönnél nagy tengeri deszantot partra tenni, majd ezt követően támadást indítani a 38. szélességi foktól északra, mert a Koreai Néphadseregnél a háború kezdetén hiányoztak a szükséges tartalékok. Az intervenciók sikere azzal is magyarázható, hogy a néphadsereg felderítése nem tudta idejében felfedni az ellenség támadási előkészületeit.

Az erdős-hegyes terep viszonyai között, különösen az ellenség légi fölénye idején, nagy jelentősége volt az utánpótlási vonalak állandó biztosításának. Nem egyszer előfordult, hogy az utak rombolt állapota

⁶⁴ Uo.

⁶⁵ Uo. 89. o.

⁶⁶ Uo. 364. o.

következtében a csapatok ellátása lőszerrel és élelemmel csak a katonák és a lakosság kézi szállításával volt lehetséges. Az utak helyreállítása esetenként sok lövészet alkalmozását tette szükségessé.

A harci tapasztalatok azt is igazolták, hogy az ellenséges támadó csoportosítás gyengítése és terveinek keresztülhúzása érdekében nem kis jelentősége van a védelmi szakaszok kiépítésének, műszaki megerősítésének mind hadműveleti, mind hadászati mélységben. Az ilyen jellegű munkák elmaradása 1950 őszén — Küm folyó mentén és a Han folyótól északra — megkönnyítette az ellenségnek az ellentámadás kifejlesztését.

A koreai háború tapasztalata ismételten igazolta az éjszakai harc hatékonyságát. Megmutatta, hogy hegyes terepen — éjszakai harcban — kisebb erők is győzelmet arathatnak egy nagyobb erejű ellenség felett.

Különös figyelmet érdemel az ún. alagút-háború. Az ellenséges támadás légi és tüzérségi előkészítése idején a csapatok fedett állásokban tartózkodnak, majd annak befejezése után gyorsan elfoglalták tüzelőállásaikat a nyitott árkokban, ahonnan a tüzfegyverek különböző fajtáinak tüzével fogadták az ellenség támadó erőit, vagy kis erővel ellenlökést hajtottak végre. Az ellenlökés után az alegységek gyorsan visszatértek az alagutakba, hogy elkerüljék az ellenséges légierő csapásait. Amennyiben az ellenségnek sikerült betörni az árkokba, a katonák visszahúzódtak az alagutakba, és innen folytatták ellenlökéseiket. A hegyes terepen kiépített alagút rendszerű védelem — olyan körülmények között, amikor az ellenség légi fölényben van, nagy tömegben alkalmaz napalmot és fennáll a veszélye az atomfegyver alkalmazásának — tökéletesen igazolta létjogosultságát.

A védelmi harcok folyamán sikeresen alkalmazták az ellenséges harckocsik elleni igen eredeti harceljárást. A páncélelhárítási rendszer páncéltörő lövegekből kiépített sajátos folyosót alkotott. A lövegeket a völgy mindkét oldalán, a magaslatok lejtőin helyezték el. Az ellenséges harckocsikat beengedték a „folyosóba”, majd oldalozó tüzellel megsemmisítették azokat.

Az alagút-harcászat, az előbb említett páncélelhárító „folyosók”, a repülőgépek elleni lövészetegységek, az éjszakai rohamcsoportok, a helyüket változtató lövegek, új elemként jelentkeztek a Koreai Néphadsereg hadművészetében.

A koreai rablőháborúban az amerikai és a dél-koreai katonák és tisztek igen alacsony morális színvonalon álltak. A szabadságszerető koreai nép ellen harcolva felgyújtották házaikat, kegyetlenül megkínozták az öregeket, a nőket és a gyermekeket. Az amerikai hadsereg sok katonája dezertált, megelégtették a különböző bűnös tevékenységeket. Az 1950—53. közötti időszakban az USA szárazföldi haderejének ezer katonája és tisztje közül naponként mintegy 125 főt állítottak hadbírószám elé.⁶⁷ Megjegyezzük, hogy a második világháború éveiben, amikor az USA az antifasiszta koalíció tagja volt, ezer katona közül a hadbírószám elé állítottak száma két és félszer volt kevesebb.⁶⁸ Ezek az adatok is meggyőzően bizonyítják, hogy a Koreában folytatott igazság-

⁶⁷ Report to Honorable Wilber M. Bracker, Washington, 1960. 1. o.

⁶⁸ Uo.

talán rablőháború nem volt népszerű az amerikai katonák körében. A háború tapasztalata bebizonyította, hogy az imperialisták agresszív törekvéseinek megfékezése érdekében a béke erőinek határozottan fel kell lépniük minden agresszió ellen, az ENSZ alapokmányának szigorú betartásáért, minden ország szuverenitásának tiszteletben tartásáért. Éppen a Szovjetunió és a többi szocialista ország határozott, aktív nemzetközi politikai tevékenysége kényszerítette az USA kormányt a tárgyalások megkezdésére és a fegyverszünet aláírására.

*

A háború utáni időszakban a Koreai Munkapárt és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormánya továbbra is nagy figyelmet fordít az ország védelmi képességének erősítésére, a néphadsereg korszerű fegyverekkel történő ellátására.

A Szovjetunió és a többi szocialista ország hatalmas gazdasági segítséget nyújtott a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságnak az újjáépítéshez és a népgazdaság további fejlesztéséhez. A Szovjetunió egymilliárd rubel összegben visszatérítés nélküli segítséget adott a KNNDK-nak és több mint 50 ipari üzem és fontos népgazdasági objektum helyreállításához és korszerűsítéséhez nyújtott segítséget. A szovjet kormány mintegy 2,5 ezer komplett tudományos-technikai dokumentációt adott át, s a szovjet intézményekben több ezer koreai szakembert képeztek ki.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Szovjetunió 1961-ben megkötötte a barátsági és kölcsönös segítségnyújtási egyezményt, majd 1965-ben egy másik egyezményt — a KNNDK védelmi képességének erősítéséhez nyújtandó segítségről. Ezek az egyezmények erősítik a KNNDK nemzetközi tekintélyét és garantálják határai sérthetetlenségét. Korea és a Szovjetunió népeinek barátsága és összefonódtsága — mondotta Kim Ir Szen a munkapárt IV. kongresszusán — a hazánk felszabadításáért vívott harcokban született és azon a közös úton erősödik és fejlődik, amelyet Lenin jelölt ki. Ez a barátság és összefonódtság szilárd, örök és megbonthatatlan.⁶⁵

Az elmúlt években szélesedtek a Szovjetunió és a KNNDK, az SZKP és a Koreai Munkapárt kapcsolatai. „A Szovjetunió — mondotta L. I. Brezsnyev az SZKP XXIV. kongresszusán — támogatta és ma is támogatja a KNNDK kormányának javaslatait az ország békés egyesítésére, támogatja a koreai nép követelését, hogy vonják ki Korea déli részéből az amerikai csapatokat.⁷⁰

A szocialista országok fegyveres erői megbízhatóan védelmezik a szocialista országok forradalmi vívmányait. A Koreai Néphadsereg a baráti hadseregekkel együtt éberesen őrködik a béke és a szocializmus felett. A Koreai Néphadsereg jelentős mennyiségű korszerű haditechnikával rendelkezik és biztos öre a szocializmus építésének a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban.

⁶⁹ Voенно-исторический Журнал. 1963. 2. sz. 128. o.

⁷⁰ Brezsnyev: A Központi Bizottság beszámolója az SZKP XXIV. kongresszusán. — Az SZKP XXIV. kongresszusa. Budapest, 1971. 15. o.

В. МАЦУЛЕНКО:

ВОЙНА В КОРЕЕ

Резюме

Корея занимает значительное место в агрессивной политике американских империалистов. В мае 1948 года в Южной Корее были проведены сепаративные выборы. Новое правительство, возглавляемое Ли Сын Маном, — по указке Вашингтона — начало подготовку агрессии против КНДР.

В июне 1949 года в Южной Корее была создана группа американских советников в составе 482 человек. Руководителем её был бригадный генерал Робертс. Американская военная миссия и клика Ли Сын Мана уже в середине 1949 года разработала план наступления на Северную Корею.

В течение 1949 года и в первой половине 1950 года лисынмановцы устраивали систематические провокации и пограничные инциденты на демаркационной линии (на 38 градусе северной широты). Только за период с января по сентябрь 1949 года имели место 432 случая нарушения демаркационной линии.

В 1949—1950 годах КНДР неоднократно обращалась к правительству Южной Кореи с предложением о необходимости начать переговоры о мирном объединении страны. Однако эта инициатива правительства КНДР во всех случаях была отклонена правительством Южной Кореи, которое продолжало вести военные приготовления. По мнению американских военных советников, лисынманская армия уже зимой 1949—1950 гг. была готова к нападению на КНДР.

Готовясь к войне в Корее, Соединенные Штаты Америки создали мощную военную группировку на Дальнем Востоке.

Эти приготовления принудили народ и правительство Корейской Народно-Демократической Республики подготовиться к отражению агрессии. С дружественной помощью Советского Союза за короткое время в КНДР была создана собственная армия — корейская Народная армия.

На рассвете 25 июня 1950 года войска южно-корейской армии вероломно напали на Корейскую Народно-Демократическую Республику и вторглись на территорию КНДР. Корейская Народная армия остановила агрессора и принудила его отступить, а затем перешла в наступление. 28 июня ею был занят город Сеул, а к середине сентября она достигла южных районов страны.

Войну в Корее можно разделить на два периода: маневренный и позиционный период войны.

Маневренный период войны (с 25 июня 1950 г. по 9 июля 1951 года) включает в себя три кампании. В ходе летней кампании 1950 года (25 июня—14 сентября) корейская Народная армия освободила 9/10 частей территории Южной Кореи и 97% ее населения. В ходе осенней кампании 1950 года (15 сентября—24 октября) народная армия была вынуждена отступить в северные районы страны. Интервенты произвели контрнаступление с пусанского плацдарма и высадили на берег морской десант большой силы в районе Инчона. В течение восьми месяцев зимне-весеннего похода (с 25 октября 1950 г. по 9 июля 1951 г.) корейская Народная армия и китайские народные добровольцы отбросили интервентов за 38 градус северной широты и освободили от противника всю территорию КНДР.

Позиционный период войны (10 июня 1951 г.—27 июля 1953 г.) также включает три военных кампании. Во время летней-осенней кампании 1951 года (продолжавшегося с 10 июля до конца ноября) силы народной армии отразили нападения интервентов и лисынманцев. Кампания 1952 года (с января по декабрь) характеризуется успешными оборонительными боями корейской Народной армии и китайских народных добровольцев (тактика туннельных боев), а также варварскими бомбардировками противника. Во время кампании 1953 года (январь-июль) народные силы закрепили свои позиции, и наступательной операцией, начатой летом, принудили интервентов к подписанию перемирия.

Корейский народ и его вооруженные силы защитили независимость своей родины. Самоотверженно сражались воины корейской Народной армии; за героизм и стойкость, проявленные во время войны, более 746 тысяч человек были награждены различными наградами, а 481 человеку было присвоено звание «Героя Корейской Народно-Демократической Республики». В тяжелой борьбе с агрессором корейскому народу помогали все миролюбивые народы мира, и прежде всего гигантская поддержка была оказана великим советским народом.

В войне в Корее американские империалисты потерпели военное, политическое и моральное поражение, несмотря на то, что в эту грязную войну ими были брошены до одной четверти их сухопутных войск, 35% военно-воздушных сил и значительная часть военно-морского флота. Империалистические круги США рассматривали Корею как своеобразный полигон, который они использовали для испытания своих новых видов оружия и средств уничтожения (напалма, бактериологического и химического оружия и т. д.).

Во время войны в значительной мере развилось военное искусство корейской Народной армии. Особого внимания заслуживает так называемая «туннельная война», применение ударных групп ночью, организация стрелковых подразделений против самолетов и т. д.

Правительство Корейской Народно-Демократической Республики и сегодня стремится к мирному объединению страны, но корейская Народная армия всегда готова к тому, чтобы и в будущем отразить происки любого агрессора.

V. MACULENKO:

DER KRIEG IN KOREA

Resümee

In der Aggressionspolitik der amerikanischen Imperialisten nahm Korea einen bedeutenden Platz ein. Im Mai 1948 wurden in Südkorea separatistische Wahlen abgehalten. Die von Li Sin Man angeführte Regierung begann — auf Anweisung Washingtons — die Aggression gegen die Volksrepublik Korea vorzubereiten.

Im Juni 1949 wurden in Südkorea die amerikanischen Militärberater eingesetzt. Ihre Zahl betrug 482, ihr Kommandant war Brigadegeneral Roberts. Die amerikanische Militärmission und die Clique um Li Sin Man haben bereits Mitte 1949 den Angriffsplan gegen Nordkorea ausgearbeitet.

Im Laufe des Jahres 1949 und in der ersten Hälfte 1950 haben die Truppen Li Sin Mans an der Demarkationslinie, dem 38. Breitengrad systematische Grenzzwischenfälle provoziert. Bloß in der Zeit von Januar bis September 1949 haben sie in 432 Fällen die Demarkationslinie verletzt.

In den Jahren 1949—1950 hat die Volksrepublik Korea der südkoreanischen Regierung in mehreren Fällen vorgeschlagen, Verhandlungen zur friedlichen Vereinigung des Landes zu beginnen. Die südkoreanische Regierung hat diese Initiativen in jedem Falle zurückgewiesen und die Kriegsvorbereitungen fortgesetzt. Laut Ansicht der amerikanischen Militärberater stand die südkoreanische Armee bereits in Winter 1949/50. zum Angriff auf die Volksrepublik Korea bereit.

Die Vereinigten Staaten, die sich auf einen Krieg in Korea vorbereiteten, haben im Fernen Osten eine starke militärische Gruppierung geschaffen.

Diese Vorbereitungen zwangen das Volk und die Regierung der Volksrepublik Korea, sich zur Abweisung der Aggression zu rüsten. Mit Hilfe der befreundeten Sowjetunion haben sie in kurzer Zeit ihre eigene Armee, die Koreanische Volksarmee aufgestellt.

Am frühen Morgen des 25. Juni 1950 haben die Truppen der südkoreanischen Armee die Volksrepublik Korea meuchlings überfallen und sind in ihr Gebiet eingedrungen. Die Koreanische Volksarmee brachte das Vordringen des Feindes zum stehen, schlug ihn zurück und ging dann zum Gegenangriff über. Am 28. Juni hat sie Süul erobert und Mitte September die südlichen Gebiete des Landes erreicht.

Der Koreakrieg kann in zwei Perioden geteilt werden: die Periode *des Bewegungskrieges* und die *des Stellungskrieges*.

Der Bewegungskrieg (25. Juni 1950—9. Juli 1951) umfaßt drei Feldzüge. Im Sommerfeldzug des Jahres 1950 (25. Juni—14. September) hat die koreanische Volksarmee 9/10 Südkoreas und etwa 97% seiner Einwohnerschaft befreit. Im Laufende des Herbstfeldzuges (15. September—24. Oktober 1950) war die Volksarmee gezwungen, sich auf die nördlichen Teile des Landes zurückzuziehen. Die Interventionisten haben aus dem Brückenkopf von Pusan einen Gegenangriff unternommen und im Umkreis von Intschön von der See her große Luftlandoperationen durchgeführt. Im Laufe der acht Monate des Winter-Frühjahrsfeldzuges (25. Oktober 1950 — 9. Juli 1951) haben die Koreanische Volksarmee und die Chinesischen Volksfreiwilligen die Interventionisten hinter den 38. Breitengrad zurückgeworfen und Volksrepublik Korea vom Feinde gesäubert.

Die Periode des Stellungskrieges (10. Juni 1951—27. Juli 1953) umfaßt ebenfalls drei Feldzüge: Im Laufe des Sommer-Herbstfeldzuges 1951 (10. Juli — Ende November) haben die völkischen Kräfte die Angriffe der Interventionisten und der Truppen Li Sin Mans zurückgeschlagen. Der Feldzug des Jahres 1952 ist durch erfolgreiche Verteidigungskämpfe („Tunnelkrieg“) der Koreanischen Volksarmee und der Chinesischen Volksfreiwilligen und barbarische Luftangriffe des Feindes gekennzeichnet. Zur Zeit des Feldzuges des Jahres 1953 (Januar—Juli) haben die völkischen Kräfte ihre Stellungen gefestigt und mit ihnen im Sommer unternommenen Angriffsoperationen die Interventionisten gezwungen, den Waffenstillstand zu unterzeichnen.

Das koreanische Volk und seine bewaffnete Macht haben die Unabhängigkeit ihres Vaterlandes verteidigt. Die Soldaten der Koreanischen Volksarmee haben sich heldenhaft geschlagen; für ihr tapferes Verhalten haben mehr als 746 000 verschiedene Auszeichnungen erhalten, darunter 481 den Titel „Held der Volksrepublik Korea“. In den gegen die Aggressoren geführten schweren Kämpfen wurde dem koreanischen Volke von allen friedliebenden Völkern der Erde Hilfe zuteil, vor allem bot das große Sowjetvolk mächtige Unterstützung.

Im Koreakrieg haben die amerikanischen Imperialisten eine militärische, politische und moralische Niederlage erlitten, obzwar sie in diesem schmutzigen Kriege etwa ein Viertel ihrer Lndstreitkräfte, 35% ihrer Luftstreitkräfte und einen großen Teil ihrer Kriegsflotte eingesetzt hatten. Die imperialistischen Kreise der Vereinigten Staaten haben Korea als eigenartiges Versuchsgelände zur Erprobung neuer Vernichtungsmittel (Napalmbomben, bakteriologische und chemische Kampfmittel) und neuer Waffensorten benutzt.

Im Laufe des Krieges wurde die Kriegskunst der Koreanischen Volksarmee in bedeutendem Maße entwickelt. Besondere Beachtung verdienen der sogenannte Tunnelkrieg, der nächtliche Einsatz von Sturmtruppen, die Organisierung von Luftabwehr-Schützenunterabteilungen usw.

Die Regierung der Volksrepublik Korea erstrebt auch heute die friedliche Vereinigung des Landes, doch steht ihre Armee bereit, auch in Hinkunft jedwedem Aggressor Halt zu gebieten.